Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 121 (2123) ♦ Вівторок, 6 липня 1999 року ♦ Ціна договірна

Прем'єр попросив годину. Парламент дає день

Так визначив завдання на час, що залишився до завершення третьої сесії, Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко на засіданні керівників комітетів, фракцій та груп. Підсумки роботи за попередні тижні дають підстави для оптимізму. Так, розглянуто 60 законопроектів, прийнято 27 законів, у тому числі 6 — у першому читанні, стільки ж — у другому, з урахуванням зауважень Президента. Ратифіковано 10 міжнародних угод.

Питання, пропоновані для розгляду на нинішньому пленарному тижні, згруповано в чотири тематичні блоки: у вівторок —економічної політики, а також ратифікації; у середу —економічної політики та оподаткування; четвер —державного будівництва та гуманітарної політики; у п'ятниця —питання галузевого розвитку.

(Закінчення на 2-й стор.).

Лист на першу сторінку

«Грошові мішки» душать демократію

До редакції надійшов лист, в якому співробітники Національної академії наук України вимагають відновлення радіотрансляції сесійних засідань Верховної Ради.

«Зараз, як ніколи, ми потерпаємо від інформаційного вакууму, — йдеться у листі... — В цей перехідний період до демократії «грошові мішки» намагаються керувати інформаційним простором на свою користь, що добре підтвердила передвиборна кампанія мера Києва. Лише живе слово радіотрансляції донесе об'єктивну інформацію у всі куточки України. Аналізуючи і узагальнюючи виступи депутатів (хай часом і полярні), ми зможемо зробити самостійні, а не нав'язані нам висновки».

Під зверненням, яке направлено також Державному комітету телебачення і радіомовлення та Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації, підписи більш як 200 осіб.

Стурбовані громадяни вважають, що прямі радіотрансляції сесій Верховної Ради — найдостовірніше джерело інформації про політичні й економічні події в Україні та за її межами, форма істинного народовладдя.

6 липня

✔ 1651 р. У бою під Ріпками загинув чернігівський полковник Мартин Небаба.

✔ 1958 р. У Києві відкрилася Республіканська виставка передового досвіду у народному господарстві УРСР.

✔ 1961 р. У Вінніпезі відкрито пам'ятник Тарасові Шевченку.

✔ 1944 р. У Києві заснована Головна астрономічна обсерваторія Національної академії наук України.

Особливості царського полювання в Криму

Сильні світу цього здавна полюбляли і полюбляють сонячний півострів. Донедавна про це нам повідомлялось одним рядком: «Такий-то відбув на відпочинок у Крим».

Пізніше про перебування високих осіб у Криму ходили всілякі чутки й легенди. А як вони відпочивали насправді? Чим захоплювалися у пору «без краваток»?

Розповіддю про особливості кримського полювання починаємо серію публікацій про те, як тут відпочивали вельможі давні, недавні й сьогоднішні.

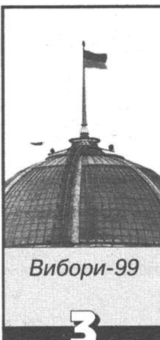
(Закінчення на 13-й стор.).

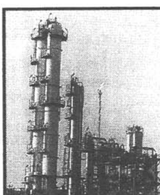
У номер

Візит у відповідь у вересні

Президент України Леонід Кучма присвятив свій вихідний день зустрічі з Президентом Росії Борисом Єльциним у підмосковній резиденції «Русь», де свіже повітря і відсутність протоколу налаштовують на найзадушевніші бесіди. Наприклад, про борги за газ, про наповнення Росією квоти на імпорт українського цукру, про передачу Росії флагманського крейсера Чорноморського флоту «Москва», про ситуацію навколо Югославії і про намагання двох країн щодо врегулювання кризи в Придністров'ї. До того ж Борис Єльцин, який останнім часом активізувався, під час зустрічі нерідко давав своїм помічникам «відповідні доручення»: так би мовити, не відходячи від каси, «понімаєш».

(Закінчення на 4-й стор.).

Врожай-99

Копійки на ремонт

Сільгоспвиробники для підготовки агротехніки до польових робіт одержали з держбюджету 23,4 млн. грн. — у кілька разів менше, ніж потрібно.

Запланована урядом допомога на придбання запчастин і ремонт сільгоспагрегатів повністю надана лише господарствам Закарпатської, Луганської, Полтавської і Сумської областей, повідомили в МінАПК.

Загальна безпека і демократія

У Санкт-Петербурзі розпочалася восьма щорічна сесія Парламентської Асамблеї Організації з безпеки і співробітництва у Європі (ПА ОБСЄ), яка триватиме до 10 липня. У її роботі бере участь постійна делегація українського парламенту на чолі з першим заступником Голови Верховної Ради Адамом Мартинюком.

Темою цьогорічної сесії ПА ОБСЄ вибрано загальну безпеку і демократію у XXI столітті. Програма передбачає пленарну сесію, засідання трьох генеральних комітетів — з політичних питань та безпеки, з економічних питань, науки, технологій і навколишнього середовища та з прав людини, демократії та гуманітарних питань, засідання парламентаріїв-жінок.

Нині в Парламентській Асамблеї ОБСЄ представлено парламенти всіх держав ОБСЄ, у тому числі й України. До асамблеї входять 317 парламентаріїв із 54 країн. Її основна мета — розвиток міжпарламентського діалогу, контактів між європейськими парламентами, що є запорукою розвитку демократії у Європі.

Замість заробленого — колючий дріт

20-й день шахтарі-інваліди, дружини загиблих гірників горлівських шахт «Комсомолець» та ім. Гагаріна (Донецька область) продовжують пікетувати структури влади Києва. У суботу більшість шахтарів перемістилася до Кабміну.

Лідерові пікетувальників Олександрові Максименку вдалося лише передати звернення від імені шахтарів на ім'я прем'єра.

У зверненні до В. Пустовойтенка сказано, що, незважаючи на проведення шахтарями акції в Києві, жодна із зустрічей з керівництвом галузі, представниками адміністрації Президента чи уряду не дала результатів.

(Закінчення на 16-й стор.).

○ *За недобросовісну роботу та за зв'язки з криміналітетом із органів внутрішніх справ Одеської області протягом 10 днів звільнено 130 осіб.*

○ *Зателефонувавши до Радянського районного суду Києва й повідомивши про закладену вибухівку, невідомий зірвав судовий процес, де розглядався позов П. Лазаренка до В. Пустовойтенка.*

P.S.

Прямі радіотрансляції сесій Верховної Ради — найдостовірніше джерело інформації

У номер

✔ **Київ**

Ющенко відступати не збирається

Голова Національного банку України Віктор Ющенко не виключив можливості того, що нинішній склад правління може подати у відставку.

В інтерв'ю журналістам у п'ятницю під час 8-го з'їзду Асоціації українських банків В. Ющенко заявив, що така ситуація можлива, якщо сформована згідно з чинним законом про Національний банк рада НБУ даватиме правлінню НБУ вказівки, які йдуть урозріз із баченням грошово-кредитної політики правління Національного банку.

За його словами, нинішній склад правління має свої принципові погляди на здійснення монетарної політики в сфері валютного регулювання, від яких відступати не збирається.

✔ **Ужгород**

Євген Марчук — за диктатуру. Закону

Протягом двох днів голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики і праці Євген Марчук спілкувався із закарпатцями. На відміну від львівської, ужгородська влада запропонувала йому для зустрічі з виборцями приміщення муздрамтеатру. Зустріч відбулася. Був ущерть заповнений зал, а це близько 700 чоловік.

На відміну від своїх суперників у передвиборній президентській гонці, Євген Марчук не кинув жодного камінчика у їхні «городи». Він вважає, що реальні шанси на виборах мають і Ткаченко, і Мороз, і Кучма, і Симоненко.

На запитання кореспондента «Голосу України» під час прес-конференції, чи потрібен Україні Піночет, Євген Кирилович відповів: так, у державі диктатура потрібна. Але диктатура закону, а не особи. Час позбутися ганебної залежності від Міжнародного валютного фонду. Україна може підвестися з колін власними силами. Інша справа — інвестиції. Вони потрібні, але несерйозному керівництву держави серйозний інвестор назустріч не піде. Треба очиститися від корумпованої влади, нейтралізувати кримінально-кланові структури, змусити працювати виконавчу владу. Нині вона перетягла на себе такий владний тягар, що впоратися з ним не може, та й віддати дещицю регіонам не хоче.

Євген Марчук устиг побувати і у найвіддаленіших районах, зокрема у Рахівському.

У новому будинку й працювати легше

У власну адмінбудівлю переселилися робітники Чопської митниці, що на Закарпатті. Досі, протягом 53 років, вони тулилися в орендованих приміщеннях. Тепер на цій, одній з найбільших в Україні, митниці є всі умови для результативної роботи.

У реконструйованому колишньому готелі розмістилися кабінети і лабораторії, їдальня, трансформаторна та телефонна станції. Новоселів привітали представники служб, які співпрацюють з митниками, прикордонники, співробітники податкової адміністрації, СБУ, прокуратури, міліції, повідомляє ДІНАУ.

✔ **Донецьк**

Зі «Змогою» — до перемоги. Над собою

Нове видання з'явилося на ринку періодики в Донецькій області — газета «Возможность» (укр. — «Змога»). Саме так називається її засновник — громадський науково-освітній фонд підтримки малого й середнього бізнесу. Редакція обіцяє не тільки задовольняти інформаційний і духовний «голод», а й надавати платні юридичні консультації, допомагати читачам вийти переможцями зі складної життєвої ситуації.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Прем'єр попросив годину. Парламент дає день

(Початок на 1-й стор.).

Вівторок визначено як день уряду. На розгляд буде винесено проект постанови про відповідальність Кабміну за критичний стан соціально-економічної ситуації, а також порушення законодавства в інформаційній сфері держави. Для доповіді Прем'єр-міністр попросив годину часу. Засідання намічено провести в режимі максимальної активності, тобто до 16-ї години, з однією 30-хвилинною перервою.

У середу основну увагу вочевидь буде зосереджено на розгляді 6 законопроектів із зауваженнями Президента. Зокрема, про обов'язкове державне пенсійне страхування.

У четвер провідним, напевне, буде розгляд проекту Житлового кодексу. Чекає свого законодавчого вирішення питання про обрання та звільнення суддів.

У п'ятницю слід чекати гострих зіткнень принципових позицій навколо питання щодо особливостей приватизації підприємств паливно-енергетичного комплексу.

За готовності та наявності часу може бути винесено на розгляд ще близько 20 питань. Щільним передбачається розклад і наступних пленарних засідань.

Іван ДМИТРЕНКО.

Журналістика — мистецтво демократії

Головою «Четвертої влади» обрано директора Інституту журналістики Національного університету імені Тараса Шевченка Анатолія Москаленка

Цими вихідними народилася ще одна потужна журналістська організація. У Києві відбувся установчий з'їзд Всеукраїнського об'єднання «Четверта влада». З 18 областей України приїхало понад 100 делегатів, які представляють більш як 1200 засобів масової інформації.

Необхідність створення такої організації викликана насамперед загостренням відносин між владою і ЗМІ, що свідчить про вияв негативних тенденцій. А в сезон виборів різноманітні владні структури і політичні угруповання намагаються приборкати засоби масової інформації. З кожним днем посилюється тиск на журналістів політичними, економічними і адміністративними методами. В тій чи іншій формі відроджується цензура. Бюрократія вишукує новітні засоби впливу. Одним з найрозповсюдженіших є судові позови на «незручних» журналістів чи видання. Війна компроматів, маніпулювання громадською думкою, прихована реклама витісняють з екранів та сторінок об'єктивну інформацію, підмінюють свободу слова, переконань, гласність. Крім цього, значних фінансових труднощів зазнають регіональні преса, теле- й радіокомпанії. Погіршується матеріальний стан журналістів, особливо в регіонах.

Зрозуміло, що старими методами вже діяти не можна. На жаль, в Україні немає такого журналістського органу, який міг би впливати на владу, захищати журналістів, реагувати на політичні процеси.

Директор Інституту журналістики Національного університету імені Тараса Шевченка, професор Анатолій Москаленко має досить вагомий авторитет і вплив у журналістських і політичних колах. У своєму виступі Анатолій Захарович наголосив, що нове об'єднання — це не політична організація і не створюється під якогось кандидата в президенти. Глобальне завдання організації — створити «концепцію цивілізованої влади». При цьому найголовніше — працювати на рівних з усіма гілками влади. Сьогодні замало критикувати, треба і підставляти плече, вказувати на помилки, висвітлювати успіхи. Потрібно рухатися напрямом: державність, консолідація, реформи. Оскільки інформація — стратегічна сировина XXI століття, то «Четвертій владі» варто працювати над формуванням національної політики в інформаційній сфері.

Михайло ЛІВАНДОВСЬКИЙ.

Коли «УМ» більший, ніж палата

«Суб'єкт з кримінальними намірами, який перебуває за кермом, зобов'язаний зупинитися в передмісті, подзвонити в поліцію і попередити шерифа про свій в'їзд до міста.»

Закон штату Вашингтон. США.

Політичний тиждень в українських ЗМІ

З іншого голосу

1. «Вас тут не стояло!»

Та начхати батькам найстарішої демократії на те, що дуже проблематично застосувати на практиці їхній юридичний казус. Принаймні, в США. Бо завжди знайдеться у державі з «перехідною» демократією «крутий суб'єкт», хто саме таким чином зголоситься шерифові, якщо, звичайно, за кримінальні наміри вважати «газетне кілерство», хоч як би від нього не відхрещувався той самий суб'єкт.

Якщо без американських алегорій, то політтиждень наших ЗМІ характерний чіткою їхньою визначеністю стосовно своїх передвиборних орієнтирів. Сенсаційних змін симпатій тут не відбулося ні (за висловом телеканалу «Інтер») в «харизматичних парах, ні в ситуативних блоках». З початком реєстрації і видачі посвідчень кандидатів у Президенти України перед нашими ЗМІ загорілося «зелене світло» і вони плавно натисли на «газ». Але, як це і водиться на наших шляхах (в тому числі і політичних), якийсь «крутий» завжди зривається раніше від інших на «жовте світло». Мабуть, щоб повідомити свого «шерифа», що вже їде з відомими намірами.

Так, у середу «прошмигнула» поперед інших «Україна молода» та ще завантажена «мильною оперою» про «дядька ТОМа». Граючись ініціалами, «молодята» нічим особливо не ризикували. Надруковане «досьє» — жоване-пережоване за багато років і вже не викликає ні в кого активного слиновиділення, як для смачного компромату. А людська ментальність завжди поблажлива до «молодих». Ну що з них візьмеш? Та ось нацькувати їх ніколи не було проблемою. Варто тільки видати «мило» за цукерку. Хоча життєва мудрість стверджує: молодий і без мила добре лізе.

Через день «Україна молода» під фотопортретами радісних Леоніда Кучми і Петра Симоненка, які вже тримали в руках реєстраційні посвідчення, підписала: «Кандидати розрахувалися на перший-другий». Хто служив у армії, певно, пригадує різницю між командами — розрахуватися «по порядку номерів» і «на перший-другий». По порядку — це значить є і третій, і четвертий, і сьомий, і десятий. В іншому варіанті: тільки «перший-другий» аж до кінця шеренги.

Схоже, надійшла тільки ця — остання команда. Третіх, четвертих, шостих, «усіляких марчуків чи морозів» тут не стояло!

2. Скільки «буль-буль» в легітимності?

Коли, приміром, голодній людині продавець в магазині, нарізаючи ковбасу, в натуралістичних подробицях описує, як і з чого ця ковбаса робиться, то це викликає, якщо не зелену нудьгу, то таку само огиду. Тепер більшість наших ЗМІ взялися за таку ж «анатомію» передвиборних технологій, а читачі і глядачі стали жертвами подробиць.

«...Суспільно-політичну ситуацію можна оцінювати і за критеріями передвиборних технологій, — з офісною галантністю розмірковує на телеканалі УТ-1 ведучий «7 днів» Ігор Сторожук. — Але життя не починається, не закінчується і не обмежується виборами...»

Ну, нарешті! Справді, хай би наші політики звіряли свої вчинки не тільки з передвиборним поступом, а й з користю для усієї держави. Хто ж проти?! Як це, хто? Забули вже? Верховна Рада! Ну, а далі все чітко за тією самою «передвиборною технологією». Поза всяким сумнівом дуже плідна указотворча діяльність Президента України, особливо під час його спілкування з народом і електоратом через телевізор, винятково корисна для держави. А ось подолати підписний бар'єр і зареєструватися кандидатом № 1(2) Леонід Данилович зумів без усіляких «передвиборних технологій» і, як підкреслює «7 днів», це йому вдалося, «попри критичне ставлення парламенту до його законотворчих заходів».

Щось тут не сходиться.

То Леонід Кучма видавав свої укази для користі держави, чи все-таки, щоб «в піку» Верховній Раді зібрати мільйон підписів?

Чи поєднував «приємне з корисним»?

Де ж тут логіка?

А вона прихована в простій арифметиці. Варто було Голові Верховної Ради Олександру Ткаченку нагадати всім, що на минулих виборах не тільки Президенту віддали голоси (14,6 млн.), а й Верховна Рада всенародно обрана (22,6 млн. голосів) і не дано нікому ставити під сумнів її легітимність, як «7 днів» підсунула глядачам калькулятор. То скільки буде, коли 22,6 млн. поділити на 445? А 14,6 млн. на 1? Ото ж бо!

Як відомо, «півлітра» на трьох без лишку не ділиться. Це арифметично. Один віртуоз цю проблему розв'язував дуже просто. У пляшці — 21 «буль-буль». Якщо розлити кожному по 7 «буль-буль», то буде якраз порівну.

Отож цікаво знати, легітимність чийого «розливу» нам пропонує у «буль-буль», вибачте, «7 днів».

Федір АНДРІЯШЕВСЬКИЙ, політичний оглядач.

Третіх, четвертих, шостих тут не стояло!

Висуванець «мерседесів»,

або Як у Макіївці претендента робили

Був звичайний робочий день. На десяту годину ранку 2 червня до Театру юного глядача почали прибувати запрошені, тут мала відбутися сходка громадян із висунення претендента на кандидата в Президенти України на повторний термін — Л. Кучми.

Хто ж ці запрошені? Це різні бізнесмени, представники буржуазних партій: ЛПУ, НДП, СДПУ(о), студенти Макіївської інженерно-будівельної академії, які ввійшли до об'єднання «Злагода». Найбільше серед присутніх було лібералів, вони й задавали тон. Ось тут і треба було б згадати, як створювалося об'єднання «Злагода». Творці цієї організації казали, що «Злагода» створюється винятково для економічних цілей. Проте мали рацію ті, хто вже тоді казав, що «Злагода» створюється для організації кампанії на підтримку повторного обрання Л. Кучми.

Вернімося, проте, до події у Театрі юного глядача. Про те, який тут контингент виборців був присутній, можна судити за кількістю іномарок. Провулки та площа біля театру були забиті «Мерседесами», «Опелями», «Вольво». Серед них було трохи службових «Волг» і зовсім небагато «Москвичів» і «Жигулів».

Збори відбулися в робочий час звичайного робочого дня. Жодному іншому претендентові місцева влада такого не дозволила б. Попри те, що вміщує зала разом з балконами трохи більш як 500 душ, головуючий оголосив, що в залі присутні 713 осіб. Де він їх узяв?

Збори (сходка) були схожі на виробничу нараду. Вів їх директор Макіївського труболиварного заводу В. Ігнатов. Досвідчений виробничник, він швидко спрямував збори в потрібному напрямі.

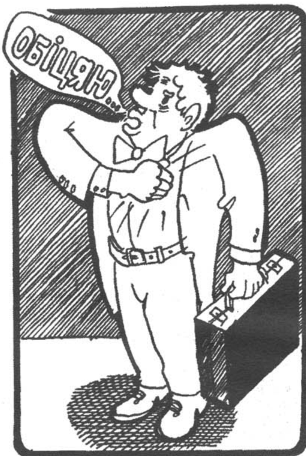
Виступаючих було лише четверо. Може, боялися, що й ця публіка почне критикувати Л. Кучму за те, що він не виконав свої передвиборні обіцянки, коли обирався в 1994 році.

За словами нечисленних промовців, заслуга Л. Кучми полягала лише в тому, що в Україні за роки її незалежності не було війни. І, як сказали виступаючі, коней на переправі не міняють.

Але ніхто з них не насмілився сказати, що в Україні під час президентства Л. Кучми працівники правоохоронних органів гинули в перестрілках з бандитами та в убивствах на замовлення, як солдати на війні в Афганістані.

Не сказали пани ліберали жодного слова й про те, що за роки нашої незалежності померло людей більше, ніж народилося. Мільйони голодуючих, тисячі безпритульних дітей, мільйони безробітних не скажуть спасибі нинішньому нашому правителю. Тисячі наших підприємств не працюють, їх пограбовано й зруйновано, продано за безцінь. Закриваються дитячі садки, школи, лікарні, руйнуються будинки. За лікування, освіту змушені платити.

На цих зборах можна було б сказати ще багато справді правдивих слів про становище в країні, місті, кожній трудящій сім'ї, але ніхто таких слів не сказав.

А тим, хто міг їх сказати, виступити не давали.

На пропозицію нечисленних промовців Л. Кучму було висунуто претендентом. Гадаю, що група людей, які зібралися в залі Театру юного глядача Макіївки, не висловлюють думки населення міста. Ті, хто місяцями не отримують зарплати, пенсії, стипендії, ще скажуть своє слово і проголосують за гідного кандидата в Президенти.

І як показало опитування людей на майданчиках, вулицях наших міст, рейтинг Л. Кучми невисокий. Багато хто відмовлявся підписуватися за Л. Кучму.

Михайло ЛОБАНОВ,
депутат Донецької обласної ради;
Леонід ЧИЖИКОВ,
депутат Макіївської обласної ради.
Мал. Анатолія АНДРЕЄВА.

Так кого захищає «соціальний захист»?

Скандал, що виник довкола представництва Всеукраїнського благодійного фонду (ВБФ) «Соціальний захист» у Полтавській області, вочевидь, тільки розгортається. Будуть ще попереду і гучні викриття, і делікатні подробиці, і, мабуть, кримінальні справи. Бо навіть з першого погляду зрозуміло: тут щось не те і, як кажуть, без «дядька прокурора» не розібратися. А це лише початок.

24 травня ц. р. депутат обласної ради Ігор Коцарь направляє депутатський запит прокуророві Полтавської області, головам облдержадміністрації та облради. Він досить об'ємний, тому коротко, по суті. На думку депутата, згаданий регіональний благодійний фонд створено для підтримки нині діючого Президента України на виборах у жовтні 1999 р. і його діяльність далека від соціального захисту жителів Полтавської області. Це депутат і підтверджує документально.

Обов'язки керівників представництв нагадують документи спецслужб. Зокрема, в «Памятке по оперативному информированию» (мова оригіналу. — **Авт.**) від них вимагається «відслідковувати» ситуацію в місті чи районі за такими напрямами: 1) зміни керівництва райдержадміністрації, органів місцевого самоврядування, силових структур; 2) зміни в керівництві політичних і громадських організацій; 3) зміни в керівництві релігійних громад... (Цікаво, звідки надходитиме така специфічна інформація для ВБФ і як усе це відповідає нормам чинної Конституції? — **Авт.**) Аналогічні папери роз'яснюють, як відслідковувати малий і середній бізнес, зокрема орієнтацією їх керівників на того чи іншого кандидата, кого вони думають підтримувати. Повною мірою це стосується і керівників підприємств, хоча щодо них спектр питань ширший: політична орієнтація, партійність, рейтинг серед працюючих і... наявність інших лідерів на підприємствах.

Досить цікавий рекомендований план роботи на лютий ц. р. Ним передбачено створення соціально-економічних опорних пунктів (спеціалізованих магазинів для малозабезпечених, аптек, юрконсультацій) з агітаційними куточками із портретом Кучми (!).

Крім того, до 20 лютого планована завершити формування паспортів населених пунктів, аби мати перспективи на майбутніх виборах. Рекомендовано також «створеним групам підтримки Президента, трудовим колективам, первинним партійним організаціям ініціювати виступи за підтримку інституту президентства, критику дій Ткаченка, Симоненка, Мороза, акцентувати зв'язки соціалістів і «Громади».

Таким чином, підсумовує депутат у запиті, в Полтавській області сформувалися могутня розвідувально-виборча і фінансова машина діючого Президента, яка вже нині тримає під прицілом усі владні структури, правоохоронні й силові органи, органи місцевого самоврядування, політичні й громадські об'єднання. І запитує, наскільки законна діяльність ВБФ «Соціальний захист» в області?

Погодьтесь, запитання зовсім не риторичні. Втім, як для кого. Через дев'ять днів (завидна оперативність), 1 червня 1999 року — за №54/3027 голова Полтавської облдержадміністрації п. Колесников О. О. надсилає депутатові таку відповідь на його запит. Цитую: «На ваш лист стосовно діяльності Всеукраїнського благодійного фонду «Соціальний захист» в Полтавській області повідомляю, що за моїм дорученням відповідна перевірка проведена обласним управлінням юстиції. Перевіркою встановлено, що фактична діяльність представництва відповідає статуту Всеукраїнського благодійного фонду «Соціальний захист». Пан чи то пак товариш Коцарь переконаний, що навіть пересічний виборець чи то в Диканці, Хоролі чи Кременчуці, вже бачить і на собі відчуває, чим займаються представництва фонду на місцях. Зовсім не соціальним захистом знедолених, а нині, примітом, «підбором людей для роботи на дільничних виборчих комісіях на керівних (!) посадах».

Усі мої намагання офіційно вийти на зустріч із керівництвом регіонального представництва фонду в області завершилися традиційно: «Ми вам телефонуватимемо!». Минуло більш як три тижні, але з фонду мовчать. Може, нічого показувати? Хоч там «наполовину наш народ» — колишній заступник голови облдержадміністрації, завідувачі відділами, журналіст — усі мені знайомі люди і я їм теж.

І наостанок. Прокурор та голова облради мовчать. А їх думки не останні.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

Заява фракції блоку Соціалістичної і Селянської партій України «Лівий центр»

1 липня 1999 року

Хід подій, які розгортаються навколо виборів Президента України, свідчить, що загроза демократичним основам управління суспільством, вільній участі населення у виборчому процесі виникла вже на початковому етапі виборчої кампанії. Структурами виконавчої влади чиниться шалений тиск на волевиявлення виборців, грубо та нахабно порушуються норми виборчого законодавства.

Намагаючись за будь-яку ціну зберегти за собою владу і таким чином уникнути відповідальності за розруху в державі, пограбування і знедолення народу, оточення нині діючого Президента та органи влади на місцях вдаються до насилля над громадянами. Зокрема, в Івано-Франківській області визначено по кожній виборчій дільниці: скільки підписів слід зібрати і хто конкретно повинен віддати свій голос на підтримку Л. Кучми. У цій же області поширюються чутки, що органи внутрішніх справ налагоджують систему комп'ютерного контролю за волевиявленням населення під час виборів, що дасть можливість виявити тих, хто голосуватиме проти нинішнього Президента.

З боку президентського оточення робляться відчайдушні спроби вже на стадії збору підписів скомпрометувати і не допустити до виборів найвірогідніших претендентів на посаду Президента України. Всеукраїнський благодійний фонд «Соціальний захист», структури якого, крім іншого, збирають відомості про те, якого претендента підтримують керівники підприємств і організацій, на кого зорієнтовані районні ради. Окрім усього, цей фонд, як зазначено у відповідних рекомендаціях, має на меті провокувати різного роду політичні скандали.

Нами встановлено факти переслідувань, звільнення з роботи, залякування, які чинять органи державної влади до керівництва та відповідальних осіб підприємств і організацій, рядових виборців, які проявляють громадську зрілість і підтримують претендентів на посаду Президента України від опозиції. Так, 25 червня було запропоновано звільнитися з роботи одному з організаторів виборчої кампанії О. Мороза в Луганській області Геннадію Петровичу Фоменку. Хоча ніяких претензій по роботі, крім безумовно політичних, до нього немає.

До безпрецедентних дій вдався Центрвиборчком. Його керівництво стало на шлях привласнення повноважень, які законом цій структурі не надані. Це яскраво виявилося вже на стадії видання підписних листів. Центрвиборчком став на шлях грубого ігнорування відповідного рішення Верховного Суду, інсценував разом із Генеральною прокуратурою прецедент вихолощення демократичних основ виборчого законодавства.

Це дало справедливу підставу провідним політологам України оцінювати ЦВК як «політичного актора в президентській боротьбі». Такі дії Центрвиборчкому заслуговують засудження, а його керівництво — на відставку.

Викликає обурення спланована кампанія дезінформації виборців. Щоб хоч якось виправдати масові порушення законодавства під час збирання підписів на підтримку Л. Кучми, до Центрвиборчкому організовано надходження телеграм однакового змісту з одних і тих же органів з однаковою періодичністю формального характеру про порушення правил збору підписів на підтримку претендентів, які представляють опозиційні сили. Нами встановлено факти, коли люди, підписи яких стоять під цими телеграмами, не знають про їх існування.

Це свідчить, що заради задоволення своїх владних амбіцій оточення Л. Кучми готове йти на створення обстановки хаосу і беззаконня в країні, на грубі порушення невід'ємних прав і свобод громадян.

Фракція соціалістів і селян розуміє: на яких засадах буде обрано Президента, на таких засадах і діятиме влада в Україні.

Тому закликаємо Верховну Раду України вжити невідкладних заходів щодо захисту демократичних основ функціонування суспільства, недопущення масових порушень виборчого законодавства, наруги над правами громадян України брати участь в управлінні державними справами.

Ми пропонуємо внести відповідні зміни до виборчого законодавства України, посилити контроль за діяльністю Кабінету Міністрів України, парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини, звернутися до Парламентської Асамблеї Ради Європи з проханням якомога швидше направити своїх спостерігачів для контролю за ходом виборчої кампанії.

Валентин ЗУБОВ,
співголова фракції.

Хроніка. Факти. Події

✔ Пхеньян

Північна Корея допоможе Пакистану озброїтися

Індійські митники в морському порту Кандла заарештували судно «Ку Вол Сан», що належить Північній Кореї, з призначеним Пакистану промисловим обладнанням для виробництва балістичних ракет. Обладнання доставлялося для заводу, що будується в пакистанському місті Фатехджанзі, на якому випускатимуть тактичні рідкопаливні ракети за північнокорейськими технологіями. Арешт судна Північної Кореї з обладнанням для ракетної промисловості Пакистану є ще одним доказом надання Пхеньяном таємної допомоги Ісламабаду у виробництві балістичних ракет і наданні технологій, з використанням яких було створено пакистанські ракети середньої та меншої дальності.

✔ Душанбе

Інформація — вбивча річ

Керівник прес-центру МВС Таджикистану Джумахон Хатамі вбитий невідомими. Вбивство сталося в західній частині таджицької столиці, біля одного з житлових будинків. Убивці здійснили близько 5 пострілів. Ведеться розслідування.

✔ Ісламабад

У Кашмірі знову йдуть бої

З новою силою спалахнув конфлікт між Пакистаном та Індією навколо Кашміру. Індійські війська визволяють від пакистанських агресорів низку вершин у районі «Гори тигра», що прилягають до лінії поділу Кашміру. Під час штурму гірських піків уже загинули 28 індійських військовослужбовців і 14 отримали поранення. Втрати Пакистану також перевищили 20 осіб. За заявою міністра оборони Індії Джорджа Фернандеса, найближчими днями бої стануть ще кровопролитніші. В Ісламабаді також готуються до відбиття ймовірного індійського наступу. Діючі в Пакистані радикальні мусульманські угруповання вимагають від властей продовжувати війну з Індією «за визволення Кашміру».

✔ Лондон

Католиків охороняють... за колючим дротом

Безпрецедентних заходів безпеки вживають у Портадауні, де щороку відбувається традиційний парад «Ордену оранжистів». Маршрут походу з цього року було змінено і він більше не проходить тими кварталами, де живуть католики. До міста перекинуто тисячі солдатів і поліцейських, підступи до населених католиками районів закрито спеціальними металевими загородженнями з колючим дротом.

✔ Санкт-Петербург

Білорусь не піде до Заходу

Висловлювання президента Білорусі Олександра Лукашенка про те, що коли Росія не змінить свого ставлення до Білорусі Мінськ повернеться до Заходу, аж ніяк не означає, що Білорусь змінює курс. Так вважає Голова Держдуми Геннадій Селезньов. Він висловив думку, що «Білорусія вже стомилася від того тупцювання, яке відчувається щодня в розвитку нашого Союзу та в питанні нового Союзного договору», і єдина альтернатива — цей союз поглиблювати.

✔ Ель-Кувейт

«Оновлення» всіх гілок влади

Істотного успіху на дострокових виборах до Національної асамблеї Кувейту домоглися прихильники ісламських фундаменталістів і лібералі. За попередніми даними, ісламісти отримали 20 із 50 місць у парламенті, а лібералі — 14. Решта депутатських крісел дісталися діячам, які вважаються лояльними владі. Емір Кувейту Джабер аль-Ахмед аль-Джабер ас-Сабах прийняв також відставку уряду країни. За законом, уряд іде відразу після парламентських виборів і протягом двох тижнів має бути сформовано новий склад уряду.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та інформаційних агентств.

Фото АП.

Хто кого переконає?

Правляча «червоно-зелена» коаліція у Німеччині править своє: країна має відмовитися від атомної енергетики, зважаючи на її небезпечність для суспільства.

У цій ситуації несподівано гостро означилася проблема надання кредитів Україні для добудови двох реакторів на Хмельницькій і Рівненській атомних станціях. Обіцяні урядом Гельмута Коля, вони заблоковані більшістю голосів депутатів бундестагу. Власне, Німеччина не відмовляється від фінансування. Вона згодна надати кредити, але на спорудження альтернативних джерел енергії. Наприклад, теплової станції, яка працювала б на природному газі. І хоч свого часу і канцлер Герхард Шрьодер, і міністр закордонних справ Йошка Фішер запевнили Україну, що проблем з кредитами не буде, однак вони не зуміли домовитися з товаришами по партії.

Герхард Шрьодер, Йошка Фішер і відомий своїм категоричним несприйняттям атомної енергетики «зелений» міністр з питань захисту навколишнього середовища Юрген Тріттін восьмого липня привезуть до Києва свої пропозиції про фінансування спорудження не атомних, а теплової електростанції.

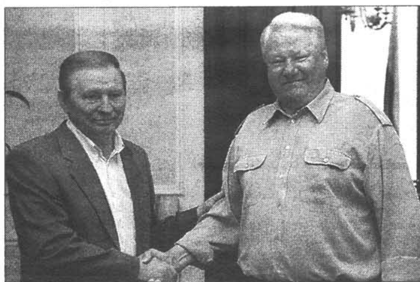
Якщо коротко, то їхні аргументи на користь останньої зводяться до того, що реактори, які мають добудовуватися на Хмельницькій і Рівненській АЕС, не відповідають західному рівню безпеки. За висновками фахівців Кельнського товариства з безпеки реакторів, вони мають конструктивні недоробки.

Якщо вже Україна повинна виконати умови Німеччини, то канцлер мав би запропонувати комплексне розв'язання цього питання. Спорудження теплової станції само собою проблеми з енергопостачанням не розв'язує. Адже для її роботи потрібен природний газ, який Україна імпортує з Росії, і за який вже заборгувала російському «Газпрому» близько мільярда доларів. Щоб забезпечити теплові станції газом, його щороку необхідно буде купувати на двісті млн. доларів.

Щоправда, проблему розв'язати можна за доброї волі та інтересу до цього проекту ФРН. Адже німецький концерн «Рургаз» бере російський природний газ, що постачається трубопроводом, який пролягає через територію України. Коли б газ на нову станцію надходив з цих труб, то Росії було б непросто загрожувати Україні відмовою його постачання. Але, як відомо автору цих рядків, канцлер до Києва такий пакет документів не везе. Він намагатиметься переконати Київ погодитися з його «усіченою» пропозицією. Щоправда, навряд чи вдасться йому це зробити за такий короткий термін візиту.

Валентина ПИСАНСЬКА.
Франкфурт-на-Майні.

Візит у відповідь у вересні

(Початок на 1-й стор.).

Свідок зустрічі двох президентів прес-секретар Росії Дмитро Якушкін переконував журналістів, котрі скептично ставляться до вік-ендних посиденьок, що Кучма та Єльцин не обминули жодної гострої теми. Окрім того, надзвичайно корисним, на думку Якушкіна, стало те, що бесіда відбулася напередодні засідання міжурядової російсько-української комісії зі співробітництва, яку заплановано на середину липня.

Леонід Кучма задоволений результатами неформальної зустрічі, яка «пройшла продуктивно, результативно і конструктивно». Президент пообіцяв, що проблему погашення Україною боргів за енергоносії буде розв'язано, оскільки Єльцин поводився щодо цього доброзичливо. Після закінчення бесіди вони з Борисом Єльциним навіть відправилися на рибалку. До того ж кожен спіймав по одному коропу.

До речі, гостинний господар має намір нанести до Києва візит у відповідь. У вересні.

Яна СТАДІЛЬНА.

«Чисті руки» несправедливо покарали?

В Італії жартують, що в цій країні навіть найгучніші скандали закінчуються нічим. Так, коли кілька років тому італійська влада проголосила нещадний бій мафіозним структурам і розпочала славнозвісну операцію «Чисті руки», за грати потрапили досить відомі персони. Але декому вдалося уникнути в'язниці. Серед них і колишній прем'єр, лідер партії «Християнські демократи» Беттіно Краксі. Кілька років він переховувався в Тунісі. Й італійські журналісти невтомно робили прогнози: чи дотягнуться до нього «Чисті руки»? Але, схоже, незабаром пан Краксі сам прибуде на побачення зі слідчими органами.

1980 року його обвинуватили у зловживанні службовим становищем, а також в організації незаконних фінансових надходжень (7 млн. доларів) до його партії. Та нині Касаційний суд зняв із Краксі обвинувачення і передав справу на повторний розгляд.

Згідно з італійськими законами, матеріалів, зібраних під час розгляду справи, аж ніяк недостатньо. До залу викликають свідків, які мають повторити свої заяви. А головний свідок у справі Краксі (його колишній друг і довірена особа Сільвано Ларіні) вирішив «замовкнути». Фактів, які доводять провину Краксі, суд так і не почув. І ось наслідок: за гратами опинився Ларіні, який отримав 5 років за лжесвідчення.

Отож судові нічого не залишилося, як поставити у справі Краксі крапку: «звинувачення побудовано на основі бездоказової судової агресії». Таке рішення підтримала і генпрокуратура. Справу передано на перегляд.

Олесь КЛИНОВ.
Рим.

Людина — митець, легенда і гордість двох держав

Видатний учений, педагог, професор, письменник, академік АН Молдови та почесний академік Вищої школи України, член президентської ради Молдови, кавалер вищої нагороди Молдови «Орден Республіки» (можливо, невдовзі до нагород додасться й український «Орден за заслуги»), заслужений діяч науки Молдови, директор Інституту міжетнічних досліджень Молдови... І все це одна людина — Костянтин Федорович Попович.

Але головне, що сповнює гордості, він — наш земляк, якого доля закинула в Молдову. І ця країна стала для нього другою батьківщиною. Тому 75-річний ювілей Костянтина Федоровича відзначають і в Молдові, і в Україні.

Власне, як розповів кандидат історичних наук В. Степанов, урочистості розпочалися на дідизні Костянтина Федоровича — Буковині. У Чернівцях він навчався в гімназії, стіни якої пам'ятають і гімназиста Міхая Емінеску. Після війни (а Попович побував і на фронті) став студентом Чернівецького державного університету імені Ю. Федьковича. «Попович починався тут, у цих аудиторіях», — вважають співробітники університету. Саме в цьому вузі й вшановували його наукові та літературні здобутки, говорили про його багатогранний талант, а також про щирість, простоту, невичерпний оптимізм. Таким оптимістичним романтиком він був і в студентські роки. «Розпочалися державні іспити, — згадує колега Костянтина Федоровича Олекса Романець. — Захист дипломної роботи Поповича переносили кілька разів. Врешті його почали запитувати, коли ж він принесе роботу. А він у відповідь: «Знаєте, я роман пишу...»

І справді випускник-студент писав роман про своє рідне село Романківці, про людей, з якими виріс. Перші розділи цього роману надрукували саме в чернівецьких часописах. А потім з них народилася трилогія «Бентежний світанок».

Під час урочистостей в Міжнародному центрі буковинської діаспори від імені українських товариств Канади Поповичу вручили орден «Лицарський хрест за заслуги». Відбулися урочистості й у його рідному селі...

Та не менш урочисто вітали ювіляра і в Молдові. До конференц-залу Академії наук, крім родичів і друзів, прийшли прихильники його літературного таланту, представники уряду, державних установ і навіть дипломатичних місій. Доповідачі згадували не тільки про те, що Попович — автор 500 наукових робіт, у тому числі 40 книг та монографій. Президент АН А. Андрієш вважає, що пан Попович заслужив авторитет і повагу не лише завдяки своїм творам, а й винятковій працездатності, відповідальності, поважному і щирому ставленні до людей...

Ювіляра привітали президенти Молдови Петру Лучинськи, голова уряду Іон Стурза... І звісно, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Молдові Іван Гнатишин.

А ще... Про святкування ювілею Костянтина Федоровича було опубліковано близько 20 статей. Очевидно, кожна людина мріє отримати на своє 75-річчя такий подарунок. Костянтин Федорович його справді заслужив.

Випускник-студент написав роман про своє рідне село

Потрібна нова концепція економічної політики

Економічна політика, яку проводять у нас протягом останніх кількох років, себе не виправдала

Результати першого кварталу 1999 року свідчать про подальший спад промислового виробництва. Роздрібні ціни збільшилися, податків до державного бюджету надійшло всього 82,6% від запланованого і (за даними Мінфіну) на 17% менше від минулорічного. Бюджетний дефіцит на 42% більший за ліміт. Загальна сума боргів у зарплаті, пенсіях і соціальних виплатах досягла більш як 11,7 млрд. грн. Крім того, поточного року Україна має виплатити 1,9 млрд. дол. зовнішнього боргу і 12,7 млрд. грн. за облігаціями внутрішньої державної позики. Доходів бюджету для погашення боргів бракує, а продовження зовнішніх запозичень дедалі більше затягує фінансовий зашморг. Валютні резерви НБУ на небезпечно низькому рівні...

Урядові нічого не залишається, як скорочувати витрати бюджету. Але тим самим лише збільшується безробіття, заганяють «у куток» охорону здоров'я та освіту. Чого, наприклад, варті спроби ввести додатковий податок у вигляді 10% амортизаційних відрахувань або скасувати нульові ставки ПДВ під час продажу вугілля, електроенергії та інших базових товарів, не кажучи вже про обкладання «заднім числом» оборудок з нерухомості, про систематичне невідшкодування експортерам сплаченого ПДВ?

Такі «заходи» тільки погіршують становище. Зниження бюджетних витрат за рахунок соціальної сфери ще більше скорочує легальну купівельну спроможність населення (вона й так становить 14,6% від рівня 1990 р.!), а додаткові побори зменшують і без того мізерні обігові кошти підприємств.

Президент України на з'їзді УСПП визначив низку принципових заходів щодо виходу з кризи та забезпечення передумов зростання економіки.

Але, на мій погляд, неможливо домогтися позитивного зрушення в економіці без подолання проблеми неплатежів. Виробництво задушено ними. Живі гроші потрібні, як повітря.

Розв'язання проблеми можна розпочати з клірингових заліків, реструктуризації і навіть списання (у частині штрафів) частини боргів і визначення міри потенційної неплатоспроможності кожного підприємства. Тим, хто здатний рентабельно працювати, треба допомогти кредитами. Після такого «розчищення» — впроваджувати майнову відповідальність за борги й обмежувати бартер. Це дасть змогу виявити безнадійні підприємства, які треба передусім «банкрутувати», продавати і реорганізовувати.

Урядовою постановою № 750 вже передбачено низку заходів, що допомагають скоротити заборгованості і підвищують відповідальність підприємств за вчасне їх погашення. Можу лише пожалкувати, що такий комплекс заходів не було прийнято раніше. Але нині необхідно, не гаючи часу, рухатися далі, не давати боргам зростати і підключати короткотермінове кредитування розрахунків.

Але тільки-но заходить мова про додаткові кредити, лунають панічні крики про інфляцію. Безперечно, з емісією додаткових коштів слід бути обачним. Проте треба також враховувати, що інфляція залежить не так від кількості грошей, як від їхнього розміщення, від того, яка їх частина не обслуговує виробництва. Тож фінансувати не обов'язково про додаткову емісію. Нині в обігу близько 15,3 млрд. грн., з них понад 6,7 млрд. (44%) — поза банками. У країнах з благополучною економікою цей показник становить лише 5—8%. Та якщо зважити, що в нас поза банками обертається (за різними оцінками) ще 8—16 млрд. дол., то вся неконтрольована грошова маса сягає 60 млрд. грн. Переважна частина грошей — у спекулятивних посередників і «тіньовиків», деяка частина — на руках у населення як заощадження. Тому передусім слід всіляко сприяти легалізації частини тіньової економіки, перекривати канали витікання грошей у «тінь» і за кордон, упорядкувати посередницькі операції, мобілізувати заощадження населення. Це дало б неінфляційний приплив грошей у відкриту економіку.

Впорядкування і пожвавлення платежів дасть імпульс і процесам приватизації, і фондовому ринку, бо з'явиться можливість реальніше оцінити підприємства.

Розв'язання зазначених проблем вимагає спільної роботи Кабміну, НБУ, служб безпеки. Необхідно посилити валютний контроль і регулювання, стримувати некритичний імпорт, обмежити обмін валюти і діяльність міжбанківської валютної біржі. Треба також покласти край роботі тіньових конвертаційних центрів, адміністративно впорядкувати діяльність комерційних посередників, які монопольно перерозподіляють товарні і грошові потоки, відкачуючи оборотні кошти виробників і отримуючи надприбутки. В деяких галузях — відповідні відомчі органи збуту і постачання.

Це, звісно, не зовсім «ринкові» методи. Але вони тимчасові, антикризові. На них треба зважитися, інакше з кризи не вийти.

Друга ключова проблема — податки. Нині вони не лише не стимулюють виробництво, а й придушують його. До того ж система податків складна, заплутана, причому породжує зловживання як з боку підприємств, так і з боку податкових органів. Замість податків на прибуток і додану вартість слід було б запровадити простіший податок з продажу (суми реалізації). Це зробить розрахунок податків простим і прогнозованим. Нормативи відрахувань з суми реалізації мають бути диференційовані за видами виробництва залежно від матеріалоємності та рентабельності. Побоювання, що зняття ПДВ зменшить надходження до бюджету, безпідставні. Податок з реалізації надходитиме до бюджету так само, як і ПДВ, бо він не залежить від витрат і способів розрахунку. Але під час розробки нормативного документа про податок з реалізації, звичайно, слід врахувати галузеві особливості, які були визнані істотними і під час доопрацювання методик оподаткування прибутку та ПДВ.

Під час обгрунтування податкових ставок на обсяг реалізації доцільно дещо зменшити їх рівень, порівняно з нині чинним, але компенсувати це збільшенням ставок митних зборів, які в середньому у нас низькі. Фахівці зазначають, що питома вага митних зборів у бюджетах країн, які розвиваються з рівнем ВВП на душу населення близьким до України становили у 80-ті роки від 13 до 23,7%. У бюджеті України ця величина 0,3—0,4%. Рівень тарифного і нетарифного захисту внутрішнього ринку слід підвищити. Нині на ринку України 60% непродовольчих і 25—30% продовольчих товарів — імпортні. Тоді як наші виробництва не мають збуту. Крім того, імпорт викачує з країни гроші, і це одна з причин грошової кризи і неплатежів. Ситуацію треба змінювати, допомагаючи, зокрема, й податками.

Запровадження однієї (диференційованої) ставки з основного податку дасть змогу вирішувати завдання стимулювання зростання і залучення до легального обліку тіньового обороту: зменшуючи ставку з приросту обсягу реалізації. Цей прийом сприятиме поступовому зменшенню середньої ставки оподаткування.

Єдиний механізм диференціювання ставок дасть змогу, в основному, розв'язати й проблему податкових пільг. Нині багато пільг виконують функцію врахування особливостей умов роботи, але за допомогою такого "ручного механізму" відкривають можливості для зловживання. Нещодавно Кабінет Міністрів ухвалив постанову №593, згідно з якою податковій службі дозволяється не застосовувати методи нетарифного регулювання та інші обмеження для окремих підприємств, які визначено особливим списком. Що це, коли не лазівка для сваволі?

Пропонуючи тепер диференційований податок з реалізації, я, однак, вважаю, що взагалі надалі не має бути уніфікованої системи податків для всіх галузей. Суднобудування, легка промисловість, торгівля, енергетика, сільське господарство, реєстратори і брокери фондового ринку не можуть мати однаковий механізм оподаткування. Надто різні умови діяльності, формування витрат, збуту. Розуміння цього, судячи зі змін та експериментів, що відбуваються, поступово приходить.

Постала потреба змінити і методику амортизаційних відрахувань. Для підприємств такі відрахування є основним джерелом капіталовкладень і часткового поповнення оборотних коштів. У 1998 році сума нарахувань амортизації в народному господарстві України була більшою за суму прибутку (13,5 проти 9,1 млрд. грн.). Але саме прибуток стягується в бюджет і витрачається на соціальні цілі. За прогнозами Мінекономіки, в 2000 році амортизаційні відрахування можуть досягти 25 млрд. грн. За правильного використання вони могли б послужити основою інвестиційної підтримки і розвитку виробництва.

Запозичений на Заході метод зменшення залишку нарахувань амортизації, на мою думку, нераціональний, бо утворення амортизаційного фонду не збігається з періодом зношення, і не забезпечує вчасного накопичення резерву для реновації. Наприклад, верстата, комбайна або компресора вже немає, доходу вони не дають, а недоамортизована вартість в основних фондах ще залишається. Кому потрібна така плутанина? До того ж, новий порядок амортизації не враховує різні умови експлуатації основних засобів. Усупереч деклараціям, прискорена амортизація фактично не допускається. Відповідний пункт закону про оподаткування прибутку дає змогу лише певного перерозподілу амортизаційних відрахувань протягом 7 років. Але, наприклад, вугільний комбайн у шахті повністю зношується за півроку! Тому правильніше було б дати право підприємству самому визначати терміни прискореної амортизації з обладнання, що працює в критичних умовах, і реєструвати відповідні норми відрахувань у податковій службі.

На мою думку, доцільно повернутися до простої і зрозумілої методики нарахування амортизації від податкової вартості, запровадити коефіцієнти на умови експлуатації. Слід також законодавчо захистити амортизаційні кошти від стягнення без відшкодування. Підприємства повинні мати власні гарантовані джерела інвестицій. Без цього не може бути здорової економіки.

Перелічені проблеми вже свідчать про те, що затверджувати податковий кодекс і запроваджувати мораторій на його зміни сьогодні було б помилкою. Слід також взяти до уваги, що у сільському господарстві експериментується новий порядок оподаткування, і там ще чимало нерозв'язаних питань. У Чернівецькій області розпочинається експеримент з удосконалення оподаткування легкої промисловості. Тому небажано закріпляти в кодексі систему, що себе не виправдовує. Спочатку треба спробувати виробити ефективнішу.

Спрощення податків і зменшення їх тиску, пожвавлення легальних розрахунків сприятимуть виходу частини підприємництва з «тіні». Хоча для цього потрібна низка спеціальних заходів. Зокрема, гадаю, доцільно було б перенести центр ваги податкової системи у регіони і розширити їхні права. Встановити нормативи тривалої дії (на кілька років) як процент відрахувань від усіх основних податків на користь області. Це зацікавить у пошуку джерел надходжень і в заощаджені витрат. Вважаю також корисним дати право областям емітувати свої позики, але з одним обмеженням: погашати їх не за рахунок бюджетних коштів, а за рахунок доходів від ефективних програм.

У фінансовій сфері слід домогтися повного грошового покриття бюджетних витрат. З року в рік залишаються невиконаними частина зобов'язань бюджету. Водночас ставали відомими витрати, що виходять за рамки закону про бюджет. Я залишаюся прибічником державного бюджетного банку. Але коли вже ми пішли шляхом казначейської системи, то треба змусити її працювати ефективно. Не допускати накопичення заборгованостей, розтягання і проникнення на валютний ринок бюджетних коштів. Впорядкуванню витрат має сприяти і Бюджетний кодекс.

Є можливості і для більш активного залучення інвестицій — вітчизняних і іноземних. Лише потрібен закон про податкові канікули для прискорення повернення кредитів. Відповідний законопроект пропонували в 1996 році. Його задум підтримав Президент України.

А загалом для виходу із затяжної кризи потрібна нова концепція реформування і пожвавлення економіки.

У нас перед очима досвід Росії. Після кризового спаду там спостерігається пожвавлення економіки завдяки зменшенню імпорту, активній роботі із запобігання витіканню валюти з країни, поступовій девальвації рубля, вмілому управлінню валютним ринком, припиненню грошового голоду, індивідуальному підходу до визначення податкових зобов'язань великих корпорацій. Відбулося зростання внутрішнього попиту — передовсім на кінцеву продукцію. Збільшувалися обсяги виробництва промисловості, сільського господарства, будівельно-монтажних робіт, транспорту. Зменшилась частка бартеру в розрахунках. Зросли грошові активи промислових підприємств. Зменшилась заборгованість у зарплаті. Курси акцій піднялися до передкризового рівня.

Не хочу сказати, що там усе гаразд. Триває інфляція (очікується 50% за рік). Немає припливу інвестицій. Стан нестійкий. Але зміни орієнтирів макроекономічної політики одразу дали результат. І було б помилкою цього не помітити, не врахувати.

Юхим ЗВЯГІЛЬСЬКИЙ,
народний депутат України.

У номер

✔ Київ

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова
м. Київ 30 червня 1999 року № 102

Про реєстрацію кандидата у Президенти України Кучми Леоніда Даниловича

Розглянувши документи, подані до Центральної виборчої комісії при реєстрації претендента на кандидата у Президенти України Кучми Л. Д. відповідно до вимог статті 24 Закону України «Про вибори Президента України», а також на підставі протоколу Центральної виборчої комісії від 30 червня 1999 року № 1 про результати збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Кучми Л. Д., кандидатуру якого підтримали своїми підписами не менш як один мільйон громадян України, які мають право голосу, в тому числі не менш як 30 тисяч громадян у кожному з двох третин регіонів України, керуючись частинами першою, другою, третьою, четвертою статті 28 Закону України «Про вибори Президента України», статтями 11, 12 та пунктом 12 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Зареєструвати Кучму Леоніда Даниловича, 1938 року народження, громадянина України, позапартійного, освіта вища, Президента України, який проживає у місті Києві, висунутого зборами виборців у місті Києві 14 травня 1999 року, кандидатом у Президенти України.

2. Видати кандидату в Президенти України Кучмі Леоніду Даниловичу посвідчення встановленого зразка.

**Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.**

Україна
Центральна виборча комісія
Постанова
м. Київ 30 червня 1999 року № 103

Про реєстрацію кандидата у Президенти України Симоненка Петра Миколайовича

Розглянувши документи, подані до Центральної виборчої комісії при реєстрації претендента на кандидата у Президенти України Симоненка П. М. відповідно до вимог статті 22 Закону України «Про вибори Президента України», а також на підставі протоколу Центральної виборчої комісії від 30 червня 1999 року № 2 про результати збирання підписів виборців на підтримку претендента на кандидата у Президенти України Симоненка П. М., кандидатуру якого підтримали своїми підписами не менш як один мільйон громадян України, які мають право голосу, в тому числі не менш як 30 тисяч громадян у кожному з двох третин регіонів України, керуючись частинами першою, другою, третьою, четвертою статті 28 Закону України «Про вибори Президента України», статтями 11, 12 та пунктом 12 статті 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія постановляє:

1. Зареєструвати Симоненка Петра Миколайовича, 1952 року народження, громадянина України, члена Комуністичної партії України, освіта вища, народного депутата України, який проживає у місті Києві, висунутого Комуністичною партією України, кандидатом у Президенти України.

2. Видати кандидату в Президенти України Симоненку Петру Миколайовичу посвідчення встановленого зразка.

**Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.**

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Історія війни: два стандарти

Війна проти фашистських загарбників була для українського народу, як і всіх інших народів СРСР, Великою Вітчизняною і мала всенародний, справедливий і визвольний характер

«Якби Гітлер одержав перемогу над СРСР, уже не було б росіян. Але не було б і французів, англійців, американців».
Професор Тюсонського університету Алекс де Джонг, автор книги «Сталін», 1990 рік.

Можна продовжити американського історика: «Не було б уже українців, грузинів, литовців і інших народів».

Мало хто, особливо з ветеранів війни, не пройнявся вдячністю за ту урочистість, якої надали офіційні власті ознаменуванню 54-ї річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Із задоволенням сприймається і увага, яку в унісон властям почали приділяти ветеранам війни, принаймні деякі, засоби масової інформації. Можна подумати, що, зрештою, у нас стався прорив до відновлення правди історії війни.

Але чи так це? Щоб відповісти на це запитання, звернімося до головних позицій, викладених, з одного боку, в доповіді Президента Л. Кучми на урочистому засіданні з нагоди Дня Перемоги, а з другого — в матеріалах Всеукраїнської науково-практичної конференції з питань висвітлення історії Великої Вітчизняної війни в сучасній навчально-методичній літературі України.

Нагадаємо, що цю конференцію проводили з ініціативи ветеранських організацій. У ній протягом лютого — березня ц. р. в різних містах і районах України взяли участь більш як 8 тис. чоловік — учених, істориків, працівників освіти, письменників, професіональних військових, ветеранів війни.

Доповідь Президента недвозначно засвідчила, що під час її підготовки матеріали конференції було взято до уваги.

Зокрема, з нинішніх підручників геть вилучено визначення війни як Великої Вітчизняної. Тепер президент — мотивовано і підкреслено — спростував думки тих, хто стверджує, нібито минула війна не була для українського народу ні Великою, ні Вітчизняною, буцімто Україні в ній відводилося лише роль об'єкта і жертви двох тоталітарних режимів.

«Говорити так, — наголошується в доповіді, — означає грішити проти правди історії, не поважаючи ні свою державу, ні свій народ».

Автори нинішньої навчально-методичної літератури, говорячи про історію війни, зводять її до подій, що відбувалися на території України, виокремлюють у ній участь українського народу. На спростування цього в доповіді Президента правильно зазначається, що оборонні і наступальні бої, які точилися на території України, були складовою частиною небаченої битви від Баренцевого до Чорного морів, що свобода України виборювалася у битвах під Москвою, Сталінградом і Ленінградом, на Курській дузі, на всіх фронтах Великої Вітчизняної.

Висловив Президент чимало інших думок, співзвучних з правдою. Однак, на жаль, не в усій її повноті, а з напівправдою, фрагментами правди чи навіть рикошетними натяками на неї.

Згадує Л. Кучма і роль Комуністичної партії у війні, але лише в тому, що в комуністів на фронті було єдине право, єдиний привілей — підніматися першими в атаку. Тим часом Комуністична партія була становим хребтом радянського суспільства. Про це, однак, нині історики не пишуть. Не сказав про це і Президент.

Кажучи про червоний прапор, піднятий над рейхстагом, Л. Кучма заявив, що перед таким прапором він став би на коліна. Але вбачає в ньому лише фарби крові, пролитої героями Вітчизняної. Тим часом герої були свідомі того, що їх осяває прапор Великої Жовтневої соціалістичної революції, справу якої вони захищали.

Як на один з принципових висновків з досвіду боротьби Л. Кучма вказує на те, що вистояти і перемагати в ній могло лише згуртоване суспільство, об'єднане спільністю інтересів і мети. Але на чому грунтувалася ця спільність? Що дало змогу, як це сказано в доповіді, за неймовірно тяжких умов евакуювати у глибинні райони країни устаткування сотень підприємств, науково-дослідні установи і в небачені для мирного часу строки розпочати випуск продукції для воєнних потреб?

Здавалося б, відповідь тут очевидна. Соціалізм утілював у собі інтереси й мету радянського суспільства, був спільною основою, на якій згуртувалися всі народи СРСР. Та Президент не виявив мужності, щоб визнати це. Натомість він обмежився посиланням на «напрочуд високу спроможність управлінського та ідеологічного апарату» і на інтегруючу ідеологію як на «надзвичайно важливу, якщо не вирішальну складову Перемоги». Але й тут він не наважився сказати, що ідеологія була комуністичною.

Дослідники широкого спектра шкіл історії міжнародних відносин, за винятком хіба що затятих апологетів імперіалізму, давно і переконливо розкрили, що війни в XX столітті — і світові, і багато локальних —спричинено імперіалізмом. І сьогодні саме його сили, уособлені США і НАТО, чинять агресію проти Іраку чи Югославії на захист своїх паразитичних позицій у світі. Л. Кучма уздрів, однак, в історичних процесах іншу логіку. У світі, мовляв, знову і знову з'являються охочі пограти м'язами, і в цій «сумній циклічності» імперіалізм навіть не згадується. Зате вина «не в останню чергу» приписується... Радянському Союзу. За логікою Президента виходить, нібито Радянський Союз, упавши «під вагою власних проблем», залишив по собі спадщину, яка спричинила нинішній зловісний цикл.

Наша конференція закликала політичне керівництво держави зобов'язати свої відповідні служби, особливо міністерства освіти, культури і оборони, покласти в основу програм, підручників і навчальних посібників історії Великої Вітчизняної війни державний стандарт такі концептуальні вимоги:

1. Війна проти фашистських загарбників була для українського народу, як і всіх інших народів СРСР, Великою Вітчизняною і мала всенародний, справедливий і визвольний характер;

2. Радянська Україна, як і Союз РСР у цілому, перебувала в стані війни з 22 червня 1941 р. по 9 травня 1945 р. в Європі і по 2 вересня 1945 р. — на Далекому Сході

3. Друга світова війна, одним із театрів якої стала Велика Вітчизняна війна, породжена імперіалістичними суперечностями капіталістичних держав;

4. Зовнішня політика Радянського Союзу напередодні війни була за своєю суттю оптимальною відповіддю на міжнародну обстановку, що складалася довкола нього і проти нього;

5. Возз'єднання західноукраїнських земель з Українською РСР було справою історичної справедливості, грубо знехтуваної свого часу військовою силою, і мала визвольний характер;

6. Трагічний початок Великої Вітчизняної війни —наслідок не так вад і прорахунків політики радянського керівництва, як об'єктивних причин внутрішнього і зовнішнього порядку;

7. Український народ, хоч які важкі були його жертви і випробування, поділяв з усіма народами СРСР історичний оптимізм, віру в перемогу, проявляючи в ім'я її мужність, самовідданість і героїзм у боротьбі на фронтах і в праці в тилу;

8. Єдину силу опору фашистським загарбникам в окупованій Україні становили партизанський рух і підпілля радянських патріотів, тим часом як ОУН та її формування були колабораціоністською течією поплічників фашизму;

9. Доля українського народу у Великій Вітчизняній війні залежала від її фронтів;

10. Наша Перемога над фашизмом — результат інтегрованих зусиль усіх народів СРСР і стала можливою завдяки радянській політичній системі, соціалістичному способу виробництва, комуністичній ідеології, морально-політичній єдності суспільства, керівній і організаторській ролі Комуністичної партії;

11. Український народ по праву і сповна поділяє ту всесвітньо історичну роль, яку відіграла наша Перемога у врятуванні людства від фашистського поневолення і у сприянні піднесенню визвольних процесів у світі.

Євген КРАСНЯКОВ, народний депутат України, член Комітету Верховної Ради України з питань науки та освіти;
Іван ХМІЛЬ, доктор історичних наук, професор керівників Центру захисту правди історії Великої Вітчизняної війни при раді Організації ветеранів України.

Освіта

Прощавай, альма-матер

Цими днями зі шкіл «випурхнуло» 350 тисяч юнаків та дівчат, більшість з яких стала абітурієнтами вищих навчальних закладів. А недавно вручили дипломи й випускникам вузів. Тепер вони вже повноцінні фахівці й готові застосувати свої знання в житті. Почуття цих людей неоднозначні. Радість переплітається зі смутком, а десь у душі коти шкребуть і на очі навертаються сльози. Комусь шкода розлучатися із студентським життям, а для когось — полегшення. Так і хочеться запитати: як почуваєш себе, друже, які маєш плани? Випускники Інституту міжнародних відносин охоче поділилися своїми почуттями.

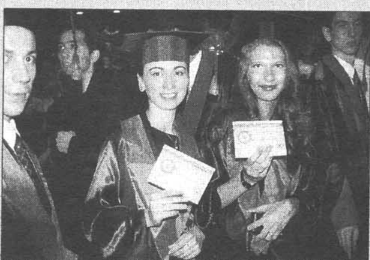

Фото Михайла ЛІВАНДОВСЬКОГО.

Байдужість до Конституції веде до її ревізії

Три роки Україна навчається жити за Конституцією. Цей процес суперечливий та болісний. Прийняття Конституції — надзвичайно важливий, проте лише початковий етап конституційного регулювання, спрямованого на дотримання і захист прав і свобод людини і громадянина. За ним настав не менш складний і тривалий етап реалізації положень нового Основного Закону. Саме з нього можна зробити висновок про ступінь ефективності конституційних правоположень.

На жаль, реальне функціонування Конституції є нині не лише актуальною правовою, а й важливою суспільно-політичною проблемою.

Якщо у світі заведено ставитися до Конституції як до засобу обмеження державної влади, розподілу владних повноважень та захисту прав людини, то в Україні Основний Закон використовується здебільшого задля переконання Заходу в демократизмі державного устрою України. Тому його запровадження у повсякденне життя відбувається дуже повільно. До 1996 року основна загроза для України полягала у відсутності Конституції. Тепер особливо небезпечним для суспільства є її невиконання.

На користь цього висновку свідчать два аргументи:

1) відсутність на державному рівні конституційної стратегії — продуманої і виваженої програми державно-правових заходів, що мали б спрямовуватися на реалізацію конституційно-правових норм у суспільному і державному житті;

2) зміст та спрямованість конституційної дискусії з проблем запровадження Основного Закону.

Для реалізації Конституції склалися вкрай несприятливі умови. Більшість політичних сил та їх лідерів переймаються скоріше структуризацією своїх лав, аніж конкретними справами запровадження Конституції в життя. Особливо на тлі виборчих перегонів у 1998—1999 роках. Якщо у 1991—1996 рр. була дилема «економіка чи політика», то вже з 1996 року вона перетворилася на дилему «право чи політика». Поки що вона розв'язується на користь політики. Переважання політики над правом обертається тим, що пріоритетним стає розв'язання тактичних, а не стратегічних проблем. За таких умов гальмується реалізація Конституції. Це загрожує консервацією української кризової «перехідності» на невизначений термін.

Замість конституційної стратегії маємо безсистемні, а тому малоефективні, дії органів державної влади із запровадження Конституції. Так, указом Президента України від 12 липня 1996 р. було створено Комісію з координації заходів із запровадження нової Конституції України при Президентові України. Указом від 6 серпня 1996 року було затверджено Положення «Про Комісію з координації заходів щодо запровадження нової Конституції України при Президентові України», а також склад цієї комісії. На жаль, у реальному житті наслідки її роботи малопомітні. Дії комісії зводилися переважно до організації вивчення Конституції в навчальних закладах. Хоча цим питанням доцільніше було б, напевне, займатися Міністерству освіти. Завдання з узгодження позицій органів державної влади у законотворчій сфері, покладене на цю комісію, не виконується. Це не важко збагнути, аналізуючи процес розгляду та ухвалення органічних законів у Верховній Раді України та методичність накладання Президентом на них вето. Немає сумнівів, що ця комісія повинна вже тепер активізувати роботу і спрямувати зусилля на розробку державної стратегії реалізації Конституції.

Так само не виконано вимогу Президента України, зафіксовану в його указі від 12 липня 1996 р., щодо приведення всіх нормативно-правових актів у відповідність з Конституцією до 1 січня 1997 р. Нереальним виявився сам термін, адже слід було зробити відповідну експертизу тисячі нормативно-правових актів щодо їх конституційності. Незрозуміло й те, хто, власне, ухвалюватиме відповідні рішення про конституційність: Верховна Рада, Конституційний Суд чи звичайні суди. І це тоді, як КС сформовано лише 18 жовтня 1996 р., а приймати конституційні подання та звернення він почав з 1 січня 1997 р. Зрештою, саму Конституцію було оприлюднено через півмісяця після її ухвалення (13 липня 1996 р.). Отже, громадяни були позбавлені можливості швидко ознайомитися з новим Основним Законом.

Глава держави закликав до форсування процесу реалізації Конституції, тоді як для цього не було відповідних умов. Стало зрозуміло, що в такій ситуації впровадження Конституції об'єктивно займатиме набагато більше часу як півроку чи рік. Суб'єктивне гальмування реалізації Основного Закону зводило нанівець будь-які сподівання народу на бодай незначне поліпшення умов його існування та на зацікавлення самої влади у всебічному впровадженні Конституції в життя. Органи державної влади досі діють за інерцією, часто навіть нехтуючи конституційні норми.

Слабке організаційне та матеріально-технічне забезпечення заходів для реалізації Конституції, а також наявність значного масиву законодавства, що їй суперечить, є важливими чинниками, які об'єктивно знижують ефективність втілення Основного Закону.

До цього слід додати неможливість прямої дії ряду норм Конституції в умовах відсутності цілого блоку органічних законів, покликаних конкретизувати конституційні положення. Зрештою, немає навіть чіткої визначеності щодо цих законів. Так, Президент і Голова Верховної Ради оперують цифрою 50. Парламентський Комітет з питань правової політики та судово-правової реформи дійшов висновку, що необхідно 40 законів. У розпорядженні Кабінету Міністрів від 13 серпня 1996 р. міститься вказівка про те, що є потреба ухвалити 56 органічних законів. На сьогодні прийняті з цього ряду такі закони: «Про Рахункову палату», «Про звернення громадян», «Про Конституційний Суд України», «Про громадянство», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про Національну раду з питань телебачення і радіомовлення», «Про вибори народних депутатів України», «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», «Про Вищу раду юстиції», «Про столицю України — місто-герой Київ», «Про вибори Президента України», «Про місцеві державні адміністрації», «Про Національний банк України».

Брак конституційної стратегії та суб'єктивне небажання виконувати норми Основного Закону спричинили поновлення «конституційної війни» між парламентом і Президентом. Якщо раніше вона пояснювалася нерозмежованістю їхніх повноважень на конституційному рівні, то відтепер вісь суперечностей перемістилася у площину розбіжностей тлумачення основного правового акта країни.

Ефективність Конституції знизилася, роздратування суспільства діями з її нібито реалізації набуває сили. Правовий нігілізм і політичний цинізм стали атрибутами впровадження Конституції в життя. Нехтуючи Основним Законом, влада не може не розуміти марності своїх зусиль, спрямованих на переконання громадськості в необхідності жити не лише з Конституцією, а і за Конституцією.

Байдужість суспільства до Конституції пояснюється значною мірою тим, що воно переживає етап розвіювання міфу, що ухвалення Основного Закону автоматично забезпечить процвітання країни. Але до розуміння того, що цього процвітання можна досягти лише через реалізацію Конституції і дотримання вимог законодавства, ще надто далеко.

Тим часом влада намагається вмонтувати в суспільну свідомість контрміф. Про те, що Конституція має лише політичне, а не правове значення. Що це тимчасовий політичний компроміс самої влади, який для суспільства не має жодного іншого значення, окрім підтвердження нейтральної за соціально-економічним змістом тези про забезпечення державної незалежності. Отож розпочинається знецінення значення Основного Закону в очах пересічних громадян. Відсутність в українського суспільства реального громадянського статусу унеможливлює адекватне розуміння небезпеки втрати конституційних здобутків. Тому за умов соціально-економічного занепаду, що триває, байдужість до Конституції може прокласти шлях конституційному ревізіонізмові. Він полягає в перманентному перегляді положень Основного Закону залежно від політичної кон'юнктури, в інтересах тих чи інших політичних сил, владні забаганки яких отримають ситуативну підтримку більшості членів парламенту чи бодай мовчазну згоду більшості населення. У разі підтримання ініціативи лівих сил щодо змін Конституції, сумнівно, що ці зміни будуть написані лише чорнилом.

Може виникнути загроза перерозподілу влади, яка за українських умов устигла перетворитися на владу власності — це по-перше. По-друге, вже не йтиметься про дотримання і виконання Конституції. Найлегше її не виконувати, коли сама Конституція є вкрай нестабільною, хиткою.

Нині такі операції вже проводяться.

Тому головне завдання сьогодні — швидко розробити державну стратегію реального, а не формального запровадження Конституції. Вона має служити інтересам українського народу і бути дороговказом на поліпшення його життя.

Геннадій УДОВЕНКО,
народний депутат України.

Косово: «дровець» вистачить на десятиліття

Актуально

Кількаденне перебування в таборах для біженців-косоварів в Албанії переконало у двох антагоністичних висновках. По-перше, НАТО, яка понад два місяці бомбардувала Югославію, щоб запобігти етнічним чисткам у Косово, мала для цього всі підстави. Етнічні чистки, насильницьке витіснення албанського населення з провінції силами військ і поліції були.

В одному з таборів під містом Дуррес ми розмовляли з жінкою, матір'ю шести дітей із села Мулич, що на півночі Косово. За підозрою в тероризмі її чоловіка заарештували, а потім бульдозерами зрівняли із землею будинок і все, що навколо нього. І було це навесні 1998 року, тобто майже за рік до початку натовської операції. І таких сімей, котрі нічого не знають про долю своїх близьких і рідних, які виселилися з провінції до початку бомбардувань, дуже багато. «Це все казки. Нас просто заарештували, побили, а потім, протримавши кілька тижнів у в'язниці, вивезли до кордону, і ми змушені були втікати. Не від бомб, а від сербських вояків», — сказав нам один з чоловіків-біженців на наше припущення, що бомбові нальоти сприяли втечі косоварів. А що нас супроводжував перекладач-професор з Тирани, через якого можна було спілкуватися з біженцями без представників табірної адміністрації, присутність яких «коригувала» слова біженців пронатовськи, то й не вірити їм не можна було.

По-друге, НАТО своєю воєнною операцією нічого в домі Косово і косоварів не вирішила. Сьогодні вже очевидно, що мир у провінції, можливо, настане тоді, коли буде порушено основний пункт югославсько-натовської угоди про умови припинення вогню. А саме —пункт про територіальну цілісність Югославії і перебування в її складі Косово. Біженці-косовари дипломатично говорили нам, що вони не хочуть мститися, але сподіваються, що після того, що сталося в Косово, тамтешні серби самі не захочуть там залишатися.

Як бачимо, так воно й сталося. Сьогодні в Косово триває стихійна етнічна чистка, так би мовити, навиворіт: провінцію покидають серби. А косовари, що повертаються, грабують їхні будинки і вбивають тих, хто не встиг виїхати. І миротворці з НАТО нічого поки що не можуть вдіяти.

І, як на мене, довго не зможуть, бо режим Слободана Мілошевича перед цим, а затим натовські пілоти діяли за одним згубним принципом. Вийшло так, що спробували розв'язати проблеми одних людей за рахунок інших. Спершу С. Мілошевич захотів побудувати «Велику Сербію», і косовари йому «заважали». Потім НАТО зруйнувала югославську економіку, вбила десятки невинних цивільних сербів, щоб захистити косоварів. А тепер косовські серби, які теж потерпали від бомбових нальотів, зазнають подвійних втрат — змушені ставати біженцями.

І діям косоварів — це найжахливіше — можна знайти цілком прийнятне пояснення. В колишній Югославії вони жили заможно. Як нам вони самі розповідали, середня вартість втрачених обійсть коливається від 300 тисяч до 1 мільйона німецьких марок. Знаходячи на батьківщині пустирі і спалені садиби, косовари намагаються хоч щось компенсувати мародерством.

Ще непримиренніша їхня політична позиція. В таборах діти залюбки співають про вільне Косово і славлять Армію визволення Косово, по-їхньому — «УЧК». А дорослі стверджують, що Косово вони хочуть бачити незалежною державою, яка, можливо, в майбутньому й об'єднається з Албанією. І сьогодні невідомо, чи допоможуть врегулювати цю проблему заклинання західних політиків і присутність миротворців з KFOR. Невідомо також, хто переможе в Косово: поміркований Ібрагім Ругова чи непримиренний лідер «УЧК» Хашім Тачі.

Є й ще одна обставина. Бойовики з «УЧК» не поспішають віддавати всю, повторюю, всю зброю миротворцям. Вони хочуть бути місцевою поліцією. А що це таке, дуже добре знайоме з дій, наприклад, польових командирів у Чечні. Але, з другого боку, залишається Югославія, де С. Мілошевич утримує політичні позиції. А натовські офіцери в Албанії пошепки розповідали про враження спостерігачів, які стежили за виведенням сербських військ із Косово. Перед їхніми очима по кілька годин поспіль в Югославію виходили бронетанкові колони сучасної техніки. Попри всі переможні реляції в Брюсселі про знищену югославську армію, натовці побачили іншу правду. І, можливо, не один з них подякував Богові, що наземна операція НАТО в Югославії таки не відбулася...

І означає це одне: війна в Косово може спалахнути з новою силою. А миротворцям доведеться її припиняти вже безпосередньо: вони вже там, на місці, в Косово. А навіть Гітлер, застосовуючи тактику випаленої землі, нічого не зміг вдіяти з партизанами Тіто. Югослави знають свою землю не тільки зі супутникових фото, і вони вміють воювати...

А як загальний наслідок сьогодні можна стверджувати, що в НАТО поки що вийшло з її геополітичними і суто прикладними завданнями. Наприклад, «обкатати» на практиці майбутню модель облаштування світу за вашингтонськими сценаріями, показати світовій громадськості, хто господар на планеті, зрештою, знищити, використавши за призначенням, запас застарілого озброєння і забезпечити військовими замовленнями могутні концерни в США і Європі. Та й усю Югославію сьогодні перетворено на величезний полігон для майбутньої відбудови і відновлення, де будують «відмиті» мільярди і мільярди доларів, передбачені «планом Маршалла» для цієї країни.

А от з «новою війною», спрямованою на захист прав людини», про що говорять ідеологи в Брюсселі, поки що не вийшло. Тобто справді вперше в світовій історії війська спробували захистити одну групу людей від репресій. І теоретичне обґрунтування було правильне. Але на практиці з'явилися сотні тисяч нових знедолених. А в багаття вічного балканського протистояння підкинуто нових «дровець», і його забезпечено ними на десятиліття. А це і є страшне обличчя гуманітарної катастрофи, якій навряд чи зарадили бомбами чи грошима. Хоча НАТО й старалася...

Володимир СКАЧКО.
Київ — Тирана — Дуррес — Київ.

Косовари намагаються хоч щось компенсувати мародерством

99 Вибори

✔ Рівне

Закликали тримати язика за зубами

Створено регіональний політичний блок на підтримку кандидатури Леоніда Кучми на президентських виборах. Його очолив голова обласної партійної організації НДП Ігор Лех, співголови — лідери обласних організацій —партії «Демократичний союз» Валерій Цибульський та Християнсько-демократичної партії — Сергій Лейчук.

У своєму зверненні до жителів Рівненщини блок закликав утриматися від винесення на широкий загал фактів міжконфесійних непорозумінь, міжпартійних та внутрішніх партійних конфліктів, які перешкоджають єдності суспільства.

Тим часом...

Йде на гірше?

Оцінюючи соціально-економічну ситуацію в Україні, понад 57 відсотків опитаних рівнян вважають, що події розвиваються до гіршого, понад 34 відсотки — скоріше до гіршого, а 5 відсотків — скоріше до кращого, ніж до гіршого. Такі результати соціологічного опитування Рівненської міської ради.

Кожний четвертий мешканець Рівного вважає, що діяльність політичних партій спрямована на задоволення особистих амбіцій їхніх лідерів, а кожний третій зазначає, що політичні партії не дбають про інтереси пересічних громадян.

Двадцять п'ять відсотків з опитаних ще не визначилися стосовно особи, за яку віддадуть свій голос на наступних президентських виборах.

Більшість респондентів переконана, що вибори Президента України істотно не поліпшать їхнє життя.

✔ Київ

Мільйонером бути зобов'язаний

Ініціативна група претендента на кандидата у Президенти Євгена Марчука вже здала на перевірку до Центрвиборчкому близько 1,6 мільйона підписів.

Лідер Партії зелених, претендент на кандидата у Президенти України Віталій Кононов в інтерв'ю кореспондентові «ГУ» повідомив, що вже зібрано понад мільйон підписів на його підтримку. За його словами, підписи вдалося зібрати в усіх регіонах України, крім Закарпаття і Севастополя. ПЗУ не веде переговори з іншими партіями з приводу ймовірного об'єднання і виходу на єдиного кандидата у Президенти. В. Кононов хоче «відстежити «зелену» ідею, за яку на парламентських виборах проголосувало півтора мільйона й визначити нинішній рейтинг партії».

Претендент від Народного руху України Геннадій Удовенко не назвав цифри зібраних на його підтримку підписів, щоб «не розхолодити збирачів підписів на вирішальному моменті цього етапу виборчої кампанії».

✔ Донецьк

Злагода дала тріщину

Про відкликання свого підпису під статутними документами обласного громадсько-політичного об'єднання «За єдність, злагоду і відродження» заявив голова Донецької обласної ради профспілок, народний депутат України Василь Хара. Своє рішення він мотивував тим, що «ідея виявилась не тільки далекою від здійснення, а й узагалі пішла в іншому напрямі». «Зусилля влади підпорядковані одному: успішному забезпеченню виборчої кампанії нинішнього Президента України Л. Кучми», — йдеться в обнародуваній заяві народного депутата. На його переконання, між народом і владою сьогодні немає ні єдності, ні злагоди, ні відродження.

За словами Василя Хари, обласна держадміністрація фактично зірвала дитячу оздоровчу кампанію: замість запланованих і затверджених сесією обласної ради шести мільйонів гривень для оздоровлення дітей виділено лише мільйон, причому із запізненням на два місяці.

Мал. Віктора ПОПОВА.

Бюджетний тиск на нафту і газ

Викачавши до бюджету усі кошти, перестанемо викачувати нафту і газ

Не так давно Верховна Рада України ухвалила постанову «Про заходи щодо забезпечення функціонування паливно-енергетичного комплексу в умовах кризи», у якій зазначалося, що протягом останніх трьох років значна частина дефіциту бюджету фактично була перекладена на енергетиків та підприємства нафтогазової промисловості, а запроваджені податкові зміни поставили їх у надзвичайне становище. Нині Верховна Рада України працює над бюджетом-2000, тому логічно очікувати принаймні декларативних обіцянок щодо поліпшення фінансово-економічного стану галузі, що сприятиме зростанню видобутку нафти і газу. Розповісти про відносини нафтогазової промисловості з бюджетом ми попросили голову підкомітету з питань газової промисловості Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Івана ДІЯКА.

— Я вже не раз зазначав, що саме посилення податкового тиску з одночасним зменшенням цін на продукцію нафтогазової галузі, поглиблення кризи неплатежів за спожиті енергоносії та відсутність фінансування з бюджету призвели до вкрай тяжкого фінансового стану нафтогазовидобувних підприємств. Прикладом неузгодженої бюджетної політики є те, що, наприклад, постановою Кабміну № 1321 у 1999 році було передбачено залишити у розпорядженні нафтогазовидобувних підприємств нараховану рентну плату за видобуту нафту в розмірі 19 дол. США за 1 тонну та що рентна плата за природний газ підлягає перерахуванню до державного бюджету в розмірі не більш як 4,27 дол. США за 1000 куб. м, але статтею 10 прийнятого Закону України «Про Державний бюджет на 1999 рік» встановлено, що нафтогазовидобувні підприємства вносять до державного бюджету рентну плату за природний газ у розмірі 5 дол. США та за нафту у розмірі, еквівалентному 3 дол. США за 1 тонну. Всього надходження від рентної плати становлять 337,76 млн. грн. Таким чином, податковий тиск на нафтогазовидобувні підприємства за рахунок зазначеного платежу в 1999 році збільшився на 215,44 млн. грн., або на 176%, тоді як ціни реалізації газу власного видобутку зменшилися більш як на 30%. Для прикладу: у 1998 році ціна газу власного видобутку, без ПДВ, складала 50,55 дол. США за 1000 куб. м, у 1999 році становить близько 140 грн. за 1000 куб. м, або 35 дол. США, а на аукціонах з продажу природного газу ціна ще менша — 112 грн. за 1000 куб. м, або 28,8 дол. США. Тому значне зростання податкового тиску, в умовах практично цілковитої відсутності бюджетних коштів призведе до повного згортання геологорозвідувальних робіт на нафту і газ.

Але проект доходної частини державного бюджету на 2000 рік знову передбачає, що рентна плата за газ та нафту, які видобуваються в Україні, має бути на рівні 1999 року. При цьому абсолютно не враховується наявна тенденція зниження видобутку нафти та газу через відсутність джерел фінансування галузі. Проведені розрахунки свідчать, що навіть якщо залишити у розпорядженні нафтогазовидобувних підприємств нараховану рентну плату за видобуту нафту та природний газ у повному обсязі, дефіцит капітальних вкладень, необхідних для виконання виробничої програми 2000 року, складе 988,7 млн. гривень. Тому вкрай необхідно не тільки залишити у розпорядженні нафтогазовидобувних підприємств в повному обсязі нараховану рентну плату та відрахування на геологорозвідувальні роботи, а й передбачити додаткові джерела фінансування галузі (інноваційний фонд, 100% амортизаційних нарахувань, звільнення від ПДВ операцій з продажу газу).

Відрахування від плати за транзит природного газу на 1999 рік встановлені у розмірі 0,29 дол. США за 1000 куб. м на кожні 100 км відстані, що складає 1616,3 млн. грн., в 1998 році розмір зазначених відрахувань складав 0,20 дол. США, або 927,73 млн. гривень. Таким чином сума відрахувань до бюджету збільшилась на 688,57 млн. грн., а обсяги газу, що отримує Україна як плату за транзитні послуги, залишились незмінними, ціна реалізації газу, отриманого в оплату за транзит, зменшилась на 33,3%. Проведені розрахунки основних економічних показників для формування державного бюджету на 2000 рік свідчать, що, за умови реалізації природного газу за наявними цінами, дефіцит капітальних вкладень у газотранспортній системі становитиме 313,1 млн. грн., навіть за відсутності відрахувань до бюджету від плати за транзит.

Крім того, у 1999 році встановлено новий вид відрахувань — плату за транзит нафти через територію України у розмірі 0,75 дол. США за 1 тонну, що становить 180 млн. грн. Введення зазначеного платежу призвело до зменшення фінансування робіт з ремонту, відновлення та утримання об'єктів нафтопровідного транспорту в технічно справному стані. Оскільки основна частина вартості перекачки — витрати на капітальний ремонт, реконструкцію та капітальне будівництво об'єктів нафтопроводів, то це призводить до конфліктів з Російською Федерацією щодо відповідності витрат, пов'язаних з утриманням нафтопроводів, які закладені в тарифах за перекачку нафти, з фактичними витратами. За укладеними угодами українська сторона зобов'язана не змінювати в бік збільшення наявні тарифи і спрямовувати частину коштів, одержаних від перекачки нафти на реконструкцію та утримання нафтопроводів. У свою чергу російська сторона зобов'язалася транспортувати через територію України достатні для цього обсяги нафти та ще в 1993 році відмовилась від спорудження нафтопроводу в обхід України. Протягом 1994—1998 років досягнуті домовленості вдавалося зберегти. Нестабільність і непередбачуваність податкового законодавства в Україні дають підстави російській стороні переглянути свої зобов'язання в частині будівництва нафтопроводу в обхід території України, що призведе до значного зменшення обсягів перекачки нафти територією України, та як наслідок — до зменшення валютних надходжень. А головне — Україна втратить унікальну нафтотранспортну систему забезпечення доставки нафти на Лисичанський, Кременчуцький, Херсонський та Одеський нафтопереробні заводи. Крім того, не треба забувати, що Законом України «Про податок на додану вартість» з 01.01.2000 року передбачається введення податку на додану вартість на транзитні послуги.

Не врахувавши критичної ситуації, що склалася в нафтогазовій галузі під час формування державного бюджету на 2000 рік, можемо втратити вітчизняне нафтогазовидобування. Тому задля зменшення залежності України від імпортованих енергоносіїв, забезпечення виконання Національної програми «Нафта і газ України до 2010 року» та створення надійної системи транспортування газу і нафти під час формування бюджету на 2000 рік необхідно врахувати такі пропозиції:

1. Не передбачати у державному бюджеті надходження від рентної плати за природний газ та нафту власного видобутку, залишивши ці нарахування у розпорядженні нафтогазовидобувних підприємств та не передбачати відрахування від плати за транзит газу та нафти через територію України.

2. Залишити у розпорядженні підприємств нафтогазової галузі: суму нарахованих відрахувань до Державного інноваційного фонду, 100 відсотків суми нарахованих амортизаційних відрахувань, відрахування до інноваційного фонду, для оновлення та реконструкції виробництва.

3. Дозволити зарахування в повному обсязі на окремі рахунки нафтогазовидобувних підприємств збору на геологорозвідувальні роботи.

4. Не оподатковувати податком на додану вартість послуги, пов'язані з транзитом природного газу та нафти через територію України, а також операцій з продажу газу.

Разом з тим слід більше уваги приділяти ощадливому споживанню енергоносіїв. Адже Україна посідає шосте місце у світі за споживанням газу після таких розвинених країн, як США, Англія, Німеччина, третє місце в світі за імпортом газу (після США і Німеччини), витрачаючи щорічно до 5 млрд. доларів США на закупку газу в Росії. Але хіба можна порівняти обсяги виробництва цих держав з Україною? Основною причиною такого марнотратства є велике споживання первинної енергії на одиницю валового внутрішнього продукту (ВВП).

Зокрема, у Європі тонна нафтового еквіваленту (ТНЕ) на 1000 дол. США становить 0,39, у Німеччині — 0,41, тоді як в Україні — 2,43, або в 5—6 разів більше. У комунальних служб та населення майже відсутні газові лічильники, що не стимулює зменшення споживання газу (газифіковано 11 млн. споживачів, а лічильники встановлені лише у 2 млн.). Тож питання збереження первинної енергії практично не вирішується, а ті, хто так не по-господарськи і фактично безплатно витрачає її, не несуть жодної відповідальності — вся вина покладається на нафтогазовий комплекс України.

Зазначимо, що Україна є найбільшим покупцем російського газу серед країн Європи: 19 країн Європи споживають російський газ в кількості 110—120 млрд куб. м на рік, а Україна 55—60 млрд. кубометрів. Та будучи монопольним експортером газу в Україну, російська сторона продає його за значно вищими цінами, ніж країнам Центральної та Західної Європи, про що вже не раз йшлося на сторінках газети «Голос України». Так, у січні 1999 року середня ціна за російський газ у Європі становила 60,2 дол. за 1000 кубометрів, в тому числі на кордоні Україна—Словаччина — 55,2 дол. У цьому році Росія продає газ Литві за ціною 65 дол., Польщі — 64,53 дол., Франції — 60 дол. за 1000 кубометрів. Натомість Україні газ коштує 80 доларів. Але ж Україна розташована на 1200 кілометрів ближче до Росії, ніж країни Центральної Європи, не кажучи вже про Західну Європу. Транспортування газу територією України за тарифу 1,75 дол. на 100 кілометрів коштує 21 дол. за 1000 кубометрів. Тому на цей момент справедливою ціною російського газу на україно-російському кордоні є 35—40 доларів. Та продаючи газ за ціною 80 доларів, Росія має чистий доход від продажу газу Україні набагато більший, ніж продаж 120 млрд. кубометрів газу 19 країнам Центральної та Західної Європи, а Україна переплачує щороку за російський газ більше 2 млрд. доларів США.

Зрозуміло, що за такої ціни газу продукція нашої промисловості неконкурентоспроможна на європейському та російському ринках. Україна дедалі глибше падає до боргової ями перед РАТ «Газпром». Нині борг вже сягає 900 млн. дол США. Та якби вартість російського газу була на рівні європейських цін, то сьогодні, з урахуванням власного видобутку, Україна майже на 85% забезпечувалася б газом без його імпорту.

У цьому зв'язку зазначу, що, підписавши і ратифікувавши Договір про дружбу, співробітництво та партнерство між Росією і Україною, ми повинні на основі принципів «незастосування сили або силової сило», включаючи екологічні та інші способи тиску», домогтися, щоб ціна на російський газ була реальна. Крім того, якщо ми приєднались до Міжпарламентської асамблеї держав — учасниць СНД, то маємо не на словах, а на ділі використати цю трибуну задля зменшення ціни російського газу. Бо щось нинішня ситуація не дуже в'яжеться із заявами політичних діячів Росії щодо братерської любові до України.

Підготував Сергій ЛАВРЕНЮК.

Маємо домогтися реальної ціни російського газу — 35—40 доларів США

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., № 38, ст.508; 1992 р., № 47, ст.645; 1995 р., № 14, ст.90, ст.93; 1996 р., № 40, ст.185) такі зміни:

1. Доповнити Закон новою главою 3-1 такого змісту:

«ГЛАВА 3-1.
ОБЛІГАЦІЇ ЗОВНІШНІХ ДЕРЖАВНИХ ПОЗИК УКРАЇНИ

Стаття 14[1]. Основні характеристики облігацій зовнішніх державних позик України

Облігації зовнішніх державних позик України — цінні папери, що розміщуються на міжнародних та іноземних фондових ринках і підтверджують зобов'язання України відшкодувати пред'явникам цих облігацій їх номінальну вартість з виплатою доходу відповідно до умов випуску облігацій.

Облігації зовнішніх державних позик України можуть деномінуватися у конвертованій іноземній валюті.

Облігації зовнішніх державних позик України випускаються процентними, дисконтними та можуть бути іменними або на пред'явника, з вільним або обмеженим колом обігу.

Облігації зовнішніх державних позик України оплачуються виключно в конвертованій іноземній валюті відповідно до умов їх випуску.

Емітентом облігацій зовнішніх державних позик України є держава в особі Міністерства фінансів України. На Міністерство фінансів України не поширюються вимоги, встановлені статтями 24 і 25 цього Закону.

Грошові кошти, одержані від розміщення облігацій зовнішніх державних позик України, спрямовуються виключно до Державного бюджету України.

Стаття 14[2]. Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України

Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України в межах передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік зовнішніх джерел фінансування дефіциту Державного бюджету України приймається Кабінетом Міністрів України щодо кожного випуску.

Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України оформляється постановою Кабінету Міністрів України, якою затверджуються умови випуску. Умовами випуску облігацій зовнішніх державних позик України визначаються загальний обсяг випуску, номінальна вартість однієї облігації, валюта, в якій деномінуються облігації, строк виплати та розмір доходу, строк погашення тощо.

Рішення про випуск облігацій зовнішніх державних позик України поза межами передбачених законом про Державний бюджет України на відповідний рік зовнішніх джерел фінансування дефіциту Державного бюджету України має визначати мету випуску, джерело погашення та підлягає затвердженню Верховною Радою України і набирає чинності після такого затвердження.

Первинне розміщення, обслуговування та погашення облігацій зовнішніх державних позик України здійснює Міністерство фінансів України. З цією метою Міністерство фінансів України може залучати банки, інвестиційні компанії тощо. Відносини між Міністерством фінансів України і такими організаціями регулюються відповідними угодами згідно з законодавством України.

Стаття 14[3]. Витрати на підготовку випуску, випуск, погашення облігацій зовнішніх державних позик України та виплата доходу

Витрати на підготовку випуску, випуск, погашення облігацій зовнішніх державних позик України, виплата доходу та інші необхідні витрати здійснюються відповідно до умов випуску облігацій за рахунок коштів Державного бюджету України, передбачених на ці цілі.

Виплата доходів і погашення облігацій зовнішніх державних позик України здійснюються виключно за кошти або за інші облігації державних позик за добровільною згодою сторін».

2. Із преамбули Закону слова «на території України» виключити.

3. Частину першу статті 2 викласти в такій редакції:

«Емітент цінних паперів (далі — емітент) — держава в особі уповноваженого органу, юридична особа і у випадках, передбачених законодавством, фізична особа. Емітент від свого імені випускає цінні папери і зобов'язується виконувати обов'язки, що випливають з умов їх випуску».

4. Статтю 3 викласти в такій редакції:

«Стаття 3. Види цінних паперів

Відповідно до цього Закону в Україні можуть випускатися такі види цінних паперів:

акції;
облігації внутрішніх та зовнішніх державних позик;
облігації місцевих позик;
облігації підприємств;
казначейські зобов'язання республіки;
ощадні сертифікати;
інвестиційні сертифікати;
векселі;
приватизаційні папери».

5. Частину десяту статті 4 виключити.

6. У статті 10:

частину другу виключити;

у частинах третій та сьомій слово «республіканських» виключити.

7. У частині першій статті 11 слово «республіканських» виключити, слова «Рад народних депутатів» замінити словом «рад».

8. У частині першій статті 14 слово «республіканських» виключити, а слова «Рад народних депутатів» замінити словом «рад».

9. У статтях 8 і 12 слово «карбованцях» в усіх відмінках замінити словом «гривнях» у відповідних відмінках.

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України за участю Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку протягом двох місяців після набрання чинності цим Законом розробити положення: щодо обліку прав власності на облігації зовнішніх державних позик України; про механізм погашення та розрахунків по облігаціях зовнішніх державних позик України; про порядок обігу на вторинному ринку облігацій зовнішніх державних позик України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 3 червня 1999 року.
№ 719-XIV.

«Щоб не було ніякої тісноти від власті людям...»

Те, що називають президентською владою в Україні, має дивний характер

Якщо проаналізувати коло питань, з якими виборці округу зверталися до мене впродовж року, то навіч певна еволюція: від суто соціально-економічних (травень 1998 р.) до переважно суспільно-політичних (травень 1999 р.). Певна річ, великий вплив на це мають майбутні президентські вибори. Але чи не найголовнішим є усвідомлення громадянами, що вирішення економічних питань безпосередньо залежить від розв'язання політичних проблем. І тому людей турбує: «Чи так вже Україні потрібен інститут президентства взагалі?»

Світовий досвід свідчить, що дедалі більше держав обирають шлях формування республіки, намагаючись об'єднати необхідну стабільність уряду в президентській республіці з перевагами парламентаризму. Як зазначають політологи, це стосується постсоціалістичних держав, тобто й нас. За такої форми правління передбачаються відповідальність уряду перед парламентом, чого немає у класичній президентській республіці, і право розпуску парламенту, що притаманне лише парламентській республіці та парламентській монархії).

З другого боку, президент не розглядається як глава виконавчої влади, що характерно для президентської республіки. Він лише глава держави, але зовсім не такий, як у парламентській республіці. А саме: тут президент виступає як посередник між різними гілками влади та державними інститутами, а то й як посередник між самою державою і суспільством, про що наголошує ст.79 президентського проекту Конституції Білорусі, винесеного на референдум 7 листопада 1996 року. Тобто виникають різноманітні форми. Адже становлення перехідних держав — одна з найактуальніших проблем сучасності.

Самочинним «вождикам» боротьби проти тоталітаризму модель майбутньої постсоціалістичної держави спершу уявлялась як повна протилежність «тоталітарній» соціалістичній державі. При цьому багато з них орієнтувалися на досвід західних держав. Але з часом дійшли висновку, що просте перенесення капіталістичної моделі не дає бажаних результатів за специфічних умов постсоціалістичних держав. До того ж окремі представники державного апарату почали помічати, що соціалістичні ідеї позитивно сприйнято у розвинених капіталістичних державах. Адже те, що регулююча роль держави, соціальна функція та обмеження приватної власності на користь суспільних інтересів, ідея загальнодержавного планування, національної та культурно-національної автономії, певні федеративні аспекти та інше стали притаманні законодавству низки капіталістичних країн.

Отже у світовому розвитку дедалі виразніше визначається тенденція — спочатку до створення змішаної державності, за якою настає нова якість. Щодо політичного устрою, суспільного ладу в нашій країні, то соціалізм дедалі більше усвідомлюється не як загроза, а як шанс відродження для держави. О. Мороз визначив український соціалізм як такий, котрому будуть притаманні кращі риси соціалізму і австрійського, і кубинського. Хоча нам більше підходить соціалізм радянський...

Високий загальноосвітній рівень населення та менталітет українського народу дають підстави лідерам партій і владних структур, за умови незалежного мислення, сприйняти кращі зразки морально-етичних норм розвинених країн, але не позбутися і своїх. Батько української державності М. Грушевський був прихильником соціалістичного розвитку нашої країни. Але вже наприкінці XX ст. розвинулася політична думка про нібито неспроможність соціалізму. Що, як бачимо, не відповідає дійсності.

Проблема української державності — категорія нашої сучасної політичної дійсності, категорія політичного і патріотичного виховання молоді. М. Грушевський не тільки науково обгрунтовував право української нації на власну державність, а й постійно наголошував: «Україна повинна бути зорганізована. Свою долю повинен вирішувати український народ. За нього ніхто інший не вирішить». Тобто тільки нам вирішувати, чи потрібна президентська влада в Україні.

У конституціях країн світу питання про природу президентської влади не має однозначної відповіді. Часто їй не дано жодної характеристики в концепціях розподілу влад. Але властивості такої влади багатогранні, а її роль залежить від багатьох чинників, починаючи з суспільного ладу...

Те, що називають президентською владою в Україні, має дивний характер. Зокрема, вона в усе втручається, але ні за що не відповідає. Це свого роду павутиння, розкидане між гілками влади. Коли можна смикати кожну з них, самому залишаючись щораз на вигідній дистанції відстороненості.

Характерно й таке: президент домагається дедалі нових повноважень. Він самочинно підпорядкував собі силові міністерства, Національну гвардію. Це що, привело до посилення влади в державі, до успіхів у боротьбі з мафіозними кланами, з організованою злочинністю, тіньовою економікою, зміцнило правопорядок? Аж ніяк ні. Тоді що?

Маємо не силу влади в інтересах держави і народу, а владу сили — в особистих інтересах президента і його оточення. Бо така влада зневажає свій народ і водночас боїться його.

Аналізувати президентську владу в Україні можна з різних позицій: соціологічних, політичних, психологічних та інших. Але відповідь, на яку сьогодні очікує більша частина наших виборців, ще на початку століття дав патріарх української державності М. Грушевський: «Тільки такий устрій, де народ сам собою править, називається демократичним». Він був переконаний, що єдиним джерелом влади має бути народ. Що, на його думку, дасть змогу подолати відчуження людей від влади, «щоб не було ніякої тісноти від власті людям, щоб вона не керувала людьми, не накидала їм своєї волі — не має бути іншої власті, тільки з вибору народного!».

Світлана ДРУЗЮК,
народний депутат України,
Білгород-Дністровський виборчий округ № 137,
фракція Компартії України.

Круглий стіл

Спочатку стратегія — згодом практика

Запропоновані протягом років незалежності України економічні програми нагадують відомий вислів «Галопом по Європах». Тому й не дивно, що всі вони не витримали випробування в умовах жорсткої економіки. А отже, потрібен єдиний комплексний підхід до їх розв'язання. Його і спробували знайти учасники круглого столу «Стратегічні програми економічного розвитку: від декларацій — до дій», що відбувся в Національному інституті стратегічних досліджень. Організатори — Центр антикризових досліджень, Державний комітет України з питань розвитку підприємництва, Український союз промисловців та підприємців, Всеукраїнське громадське об'єднання «Нова генерація» та Українська федерація працівників недержавних служб безпеки — не ставили перед собою завдання вилікувати невиліковне. Вони пробували консиліумом зарадити подальшому розвитку захворювання. Можливо, навіть із допомогою хірургічного втручання.

Так, на думку президента Всеукраїнського громадського об'єднання «Нова генерація» Юрія Мірошниченка, започатковуючи нові стратегії, насамперед потрібно врахувати об'єктивні закони розвитку економіки та суспільства, світовий досвід та національні особливості нашої країни. Можливо, що саме ці три аспекти стануть відправною точкою розвитку запропонованої «Новою генерацією» «Єдиної комплексної програми державного будівництва».

Як вважає Юрій Мірошниченко, рушійна сила, що зможе вивести Україну з кризи, — підприємницька діяльність. Але для цього уряд повинен впливати на ринок не адміністративними, а економічними заходами.

Богдан ДОВНИЧ.

У номер

✔ Рівне

Перший випуск удався

Після чотирьох років навчання в Острозькій академії здійснено перший випуск бакалаврів. Це звання одержали 122 випускника економічного й гуманітарного факультетів. Більшість бакалаврів продовжуватимуть навчання в Острозі, декотрі — за програмами магістра — в Національному університеті «Києво-Могилянська академія».

✔ Луганськ

«Летючий» трамвай

У ДХК «Луганськтепловоз», де виготовлено трамвай ЛТ-10, великі надії певний час покладали на східних сусідів. Однак із замовленням росіяни поки не поспішають. А тим часом на вулицях Луганська з'явилася ще новіша модель — ЛТ-10А. Остання літера вказує на причетність до створення моделі і київських авіаконструкторів. Саме завдяки спеціалістам АНТК імені Антонова трамвай отримав кузов (обтічної форми) із авіаційного матеріалу — алюмінію. А внесок луганців теж важко переоцінити, бо на їх рахунку ходова частина, значно модернізовані салон та кабіна вагоновожатого. Перші випробування засвідчили, що нова модель якісно відрізняється від своїх попередників. Утім, до серійного виробництва, на жаль, надто довга дорога.

✔ Луцьк

Рятуйтеся, хто може. Але самотужки

Масовими трагедіями обернулося бажання волинян поплавати в річках і озерах краю. Там уже потонуло майже п'ятдесят осіб, у тому числі п'ятеро дітей. Найголовніша причина трагедій — відсутність спеціально відведених місць для купання, необлаштованість діючих пляжів, незадовільні умови роботи рятувальних станцій.

Приміром, на рятувальній станції, що «діє» на центральному пляжі Луцька на річці Стир, уже кілька років немає світла і телефону. А на приміському озері Теремно, де найбільше відпочиває лучан, така станція взагалі відсутня. Уже нинішнього року через нестачу коштів було ліквідовано рятувальні пости на пляжах у місті Володимирі-Волинському, Маневицькому, Любомльському, Турійському районах.

✔ Кіровоград

Із випускного вечора — в лікарню

12 чоловік із діагнозом «харчове отруєння бактеріологічного характеру» госпіталізовано в Устинівській центральній районній лікарні. Із них —семеро учнів і п'ятеро батьків. Усі вони брали участь у випускному вечорі Інгульської середньої школи.

За попередніми висновками обласної санепідемстанції, причиною масового отруєння могли стати м'ясні страви, які швидко псуються на сонці. Більш детальні обставини надзвичайного випадку з'ясовують.

✔ Фотофакт

У лікаря-фітотерапевта Євгена Товстухи пристрасть особлива — на своєму городі він вирощує лікарські рослини. Щороку до Яготинського фітоцентру (Київська область) приїздять три—чотири тисячі хворих, щоб отримати його консультації та розжитися цілющими настоянками.

Фото Галини КВІТКИ.

Гроші губляться в дорозі

Для нашого повсякдення вже стали звичними породжені кризою постійні невиплати зарплати, пенсій, стипендій тощо. Найдужче зачіпають вони найменш захищені верстви населення — людей похилого віку, багатодітних сімей, малозабезпечених, в тому числі лікарів і вчителів, професії яких є найбільш суспільно значущими.

Часто-густо вчителі чи лікарі залишаються без своїх чесно зароблених грошей не з об'єктивних причин, породжених економічною кризою, а через різні порушення чиновниками місцевого рівня. Ми знаємо факти, коли «не доходила» заробітна плата шахтарям. А нині не дочекалися її вчителі міста Ніжина, що на Чернігівщині. І що прикро — постраждала за цього репутація народного депутата України.

Проте підемо за хронологією подій. 15 квітня нинішнього року розпочали безстроковий страйк вчителі Ніжина, яким 7 місяців не виплачували заробітної плати. Народний депутат України від цього виборчого округу Олександр Пухкал прибув на місце, щоб зустрітися із страйкарями. 27 квітня йому вдалося переконати їх призупинити страйк за умови, що до 25 травня цього року вчителям частково (за три місяці) буде погашено заборгованість із зарплати. Досягли домовленості, що за два місяці зарплату виплатять з місцевих бюджетів (обласного і міського), яку закріпили підписами голова страйкового комітету та міський голова М. Приходько. Щодо виплати зарплати за третій місяць, то народний депутат України О. Пухкал пообіцяв звернутися до міністра фінансів України І. Мітюкова з проханням надати вчителям Ніжина дотацію в сумі 300 тис. гривень з цільовим призначенням на зарплату вчителям.

Свого слова депутат дотримав. Зустріч О. Пухкала з міністром дала свої результати. Вже 13 травня 1999 року головне управління Державного казначейства України платіжним дорученням № 2824 спрямувало Управлінню Державного казначейства в Чернігівській області дотацію в сумі 1 млн. грн., у тому числі 300 тис. грн. — на заробітну плату вчителям Ніжина. Проте... до бюджету міста 14.05.1999 р. надійшло: 100 тис. грн., потім, 17—18 травня — 200 тис. гривень, але вже без цільового призначення.

Таким чином вимальовується ось яка картина. Дотацію в сумі 300 тис. гривень з відома голови Чернігівської обласної держадміністрації М. Каскевича та його першого заступника М. Бутка облфінуправління перерахувало в Ніжин, «загубивши» важливу вказівку міністра щодо цільового призначення грошей на заробітну плату вчителям. Ці кошти було використано для інших виплат. Таким чином начальник фінансового управління Чернігівської облдержадміністрації В. Медвідь та міський голова Ніжина М. Приходько порушили ст. 38 Закону України «Про бюджетну систему України» та ст. 48 Закону України «Про Державний бюджет України на 1999 рік», якими встановлено, що дотації, які надаються з державного бюджету України обласним бюджетам, а також дотації, що надаються з одного місцевого бюджету іншому, є гарантованими та обов'язковими для перерахування та надаються у першочерговому порядку.

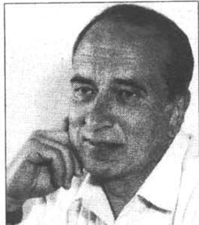
Безумовно, залишити поза увагою ігнорування розпорядження міністра фінансів України неможливо. З цього приводу народний депутат України О. Пухкал направив звернення на ім'я Прем'єр-міністра України В. Пустовойтенка. Тож є підстави вважати, що справедливість переможе і вчителі міста Ніжина одержать свої законні 300 тис. гривень.

Проте чи є гарантія, що ганебна практика «недоходжень» грошей за призначенням і надалі не пануватиме в Україні, призводячи до зростання соціальної напруги в регіонах?

Алла ТОПЧІЙ.

Ліки не можуть бути розкішшю

Близько двадцяти аптечних закладів харківського державного оптово-роздрібного підприємства «Обласний аптечний склад» ось вже майже два роки реалізують споживачам різні медикаменти вітчизняного виробництва за ціною на третину дешевшу, ніж в інших міських аптеках. І це не якась «затяжна» рекламна кампанія, а природне людське ставлення до хворих і соціально незахищених людей. А весь секрет дешевих медикаментів в тому, що ніякого секрету в ньому якраз і нема.

У перші дні вересня в Харкові відбудеться 5-й з'їзд фармацевтів України. В минулому подібні форуми фармпромисловців, представників фармацевтичної науки і керівників аптечних закладів були вже традиційними. Однак «тотальна» перебудова внесла негативні корективи і в її досить слушні і необхідні наради щодо розробки загальної стратегії розвитку галузі. Десять років вчені-фармацевти та й самі аптеки намагалися відмежуватися одне від одного й будувати свій земний рай на гордій самоті. Однак всі ці зусилля призвели лише до того, що тепер на українському фармацевтичному ринку майже повністю панують іноземні компанії, які контролюють вже майже 70 відсотків його товарного обороту.

Місцем проведення зустрічі Харків обрано невипадково. Саме в нашому місті зосереджено Державний науковий центр лікарських засобів, фармацевтична академія, могутні підприємства з виробництва лікарських препаратів, мабуть, найбільша в Україні аптечна мережа. До того ж місцевими фармацевтами накопичено досвід забезпечення недорогими, доступними за ціною ліками соціально незахищених верств населення.

Ідею створення регіональної програми забезпечення ліками соціально незахищених і малозабезпечених верств населення, харківської «соціалки», як нині по-домашньому тепло називають поміж собою тутешні фармпрацівники, було розроблено кілька років тому в обласній державній адміністрації за участю фармацевтичного управління і за підтримки фармпідприємств харківського регіону і сьогодні реалізується через аптечну мережу державного оптово-роздрібного підприємства «Обласний аптечний склад». Загалом під керуванням цього підприємства вже успішно працює близько 20 аптек в місті Харкові і ще декілька в інших районних області. Варто уваги, що ціни на медикаменти вітчизняного виробництва в них нижчі відсотків на тридцять у порівнянні з іншими аптеками. Тому, мабуть, невипадково торік кожну третю покупку ліків в регіоні було здійснено саме через роздрібну мережу ДОРП «Обласний аптечний склад».

— Зрозуміло, — каже директор підприємства Анатолій Кушнарьов, — від зародження будь-якої ідеї до її реалізації шлях завжди нелегкий і тернистий. Навряд чи вдалося б нам щось путяще зробити, не маючи підтримки фармацевтичного управління обласної держадміністрації та й самого керівництва області, міста. Разом, як-то кажуть, легко й батька бити. А допомогти у важкі часи хворим, знедоленим співгромадянам — святий обов'язок не лише влади, а й усіх людей, які більш чи менш міцно стоять на ногах.

Відпущені кілька років тому на свої вільні хліба харківські міські аптеки нині переважно жалкують за тим старим порядком, коли все було зорганізовано чітко й виконувалося точно, як і мало бути в аптеці. Один не в змозі боротися з нахабними конкурентами, для яких головне не допомога нужденним людям, а прибуток будь-якою ціною. Інші були явно збитковими, оскільки розташовані не в багатолюдних місцях. Але все ж таки перехід деяких з них під патронат ДОРП «Обласний аптечний склад» не лише стабілізував їхній фінансовий стан, а й звернув на них увагу тисячі нових клієнтів. Як з'ясувалося, бабусина лавкова реклама надійніша та ефективніша за будь-яку іншу. Черги тут — звичайне явище. А переоблік чи якийсь інший привід для того, аби вивісити табличку «зачинено», викликає у старих завжди не безпідставні хвилювання: а чи не прикрили цей добрий заклад назавжди?

Вся таємниця значного здешевлення лікарських засобів, розповідає Анатолій Кушнарьов, саме в тому, що жодної таємниці в ньому нема. Місцеві фармпідприємства відпускають нам великим оптом свої медпрепарати зі знижкою, а ми вже реалізуємо їх через власні аптеки за так званими заводськими цінами. Зазначу, ві цього чесного і людяного ставлення до споживача виграють усі, а головне, це допомагає хоч якось вижити хворим, немічним і дуже бідним людям, для яких відвідання аптеки — регулярне й необхідне заняття.

Спочатку планувалося, що дешевші ліки пенсіонерам, ветеранам війни відпускатимуться за пред'явленням відповідного документа. Але ця обставина напевне викликала б у стомлених життям і нерідко роздратованих людей додаткові клопоти. Та й чи людяно було б вимагати якісь посвідчення у хворого старого, який протягує тремтячу руку за валідолом. Тому правило одне для всіх: ліки не бувають розкішшю, якщо людина їх потребує — ми зобов'язані їх надати за найвигідніших для хворого умов. Тим більш, що до соціально незахищеної групи нині можна віднести майже все населення країни.

Однак слід все ж таки підкреслити, що йдеться лише про лікарські засоби, виготовлені на харківських підприємствах. Втім, це вже досить велика група медикаментів, що вживаються найчастіше, котрі не лише ні в чому не поступаються закордонним аналогам, а навпаки, часто кращі за них за чистотою та ефективністю дії.

Але все-таки у п'яти «ветеранських» аптеках цього підприємства фармацевти просять відвідувача пред'явити документ, що надає право на пільгове медикаментозне обслуговування. І в такому разі він вже може розраховувати на придбання за пільгових умов лікарського засобу, який виробляють на фармпідприємствах не лише харківського регіону, а й України загалом.

Як вже було сказано, ця ідея знайшла розуміння і підтримку не лише у простого люду, а й у місцевих владних структур. Якби подібна цікавість до рішення проблеми дорогих медпрепаратів з'явилася й на державному рівні, «ощасливити» можна було б не лише харківських старих, а й жителів багатьох інших регіонів країни, вважає Анатолій Кушнарьов. Принаймні, у правильності обраного шляху в Харкові ніхто не сумнівається. І передусім споживачі. І треба ж для здійснення ідеї у загальноукраїнському масштабі зовсім небагато: не так вже й багато старанності і дещицю співчуття та доброго ставлення до людей, які напевно заслужили його у сто разів більше.

Микола КОСИЙ.
Фото Миколи КОВАЛЬЧУКА.

Харків.

Чи людяно було б вимагати якісь посвідчення у хворого?

Економічна стратегія виходу з кризи

Як досягти 20—30 відсотків приросту виробництва

Стан економіки України такий, що вже пора змінити політику реформ, зупинивши дію механізмів нищення економіки. Якщо за роки Великої Вітчизняної війни Україна втратила 40% свого економічного потенціалу, то за 7 років реформ більше — 70%. ВВП скоротився із 157,9 млрд. дол. США до 32 млрд. в 1999 році (прогноз). Все це є наслідком помилкової стратегії ринкових перетворень в Україні, відлучення держави від втручання в економіку, передчасної лібералізації і тотальної приватизації, які мали б бути не першими, а останніми етапами реформ.

Замість того, щоб спрямувати зусилля на вирішення проблеми ліквідності в реальному секторі економіки, зусилля фахівців і уряду було зосереджено на боротьбі з дефіцитом бюджету.

Національний банк, замість вирішення проблем кредитування вітчизняного виробництва, захисту національного ринку від спекулятивного вітчизняного та іноземного капіталу, заохочував спекулятивні операції, роздмухував кризу платежів через надто жорстку кредитну політику (завищені процентні ставки) та політику «дорогих грошей», маса яких весь час стискається (сьогодні Україна має 13,2% маси грошей щодо ВВП, в той час як США при виході з кризи мали 109%, а Китай сьогодні має 108%). У результаті в реальному секторі економіки більше 80% всіх операцій (а в енергетиці більше 95%) виконується без участі грошей як засобу платежу.

Створивши піраміду кредитів і боргів із позичок у МВФ та Світового банку, потрапивши в тенета міжнародних фінансових організацій, уряд України втратив можливість самостійно розробляти реальні програми економічного розвитку та приймати самостійно рішення в економічній сфері.

Причини системної кризи

1. Головною причиною є те, що реформи були започатковані як політичне рішення без економічної мети — отже, вони і не передбачили зростання виробництва та зростання добробуту населення. Реформи були побудовані на механізмі знищення тієї економіки, що була на початку реформ.

2. Нова система, яка запроваджувалась у межах програми «шокової терапії» МВФ та Світового банку і яка відображала тільки розробки іноземних вчених і мала сильні стимули лише для організації фінасового та торговельного обслуговування процесу споживання, а не процесу виробництва.

3. Реформи проводились і проводяться на основі абстрактної мети: розбудови виключно ринкових відносин на основі однофакторної моделі — максималізації прибутку. При цьому ніхто не звертав уваги на те, що в розвинених країнах ринок це лише інструмент підвищення ефективності праці в межах раціональної структури виробництва, яка створюється в соціально-економічному суспільстві. Моделі розвинених країн — це багатофакторні моделі: максимамалізація прибутку, права людини, соціальний захист, національна безпека і національні інтереси.

4. Замість еволюційного розвитку суспільства в процесі реформ було започатковано інволюційний рух. Розвинені країни ідуть у XXI століття, а Україна — у XVIII.

5. Замість розбудови моделі розвинених країн на основі змішаної економіки, на базі науково-технічного прогресу, оптимального співвідношення державного регулювання та ринкового саморегулювання, рівності та свободи, лібералізації та протекціонізму, забезпечення умов національної безпеки на базі національної ідеї як ідеології і філософії реформ були започатковані реформи за моделлю країн периферії світового господарства: лібералізація, тотальна приватизація, відлучення держави від втручання в економіку, тіньова економіка, корупція та злочинність.

6. Монетаристська економічна політика, що розроблена для врівноваженої економічної системи, яка була нав'язана МВФ та Світовим банком, виявилась абсолютно непридатною для вирішення проблем перехідної економіки. Іноземні радники-консультанти не звернули уваги на те, що в розвинених країнах, зокрема у США, економічна система спирається не на одну економічну теорію, а на їх сукупність.

Механізми, що сприяли розвиткові системної кризи і які й надалі утримуватимуть Україну в кризовому стані:

1. Побудова дворівневої банківської системи за рекомендаціями МВФ, яка відірвала національні гроші від національного виробництва. Конкретними механізмами нищення власного виробництва з допомогою грошово-фінансової системи стали: жорстка кредитна політика або надзвичайно високі процентні ставки, доступні лише для спекулятивних операцій; демонетизація через стискання маси грошей, сприяння відпливу капіталів за кордон, що стало основною причиною кризи платежів, бартеризації і банкрутства підприємств; високий рівень податків; свідомо запущений механізм гіперінфляції та підтримання інфляції на високому рівні, свідоме нищення заощаджень населення та оборотних коштів підприємств; боротьба з інфляцією через затримки заробітної плати, пенсій і стипендій.

Національний банк звузив свої функції до функцій слаборозвиненої країни: стабілізація грошової одиниці та відстоювання інтересів комерційних банків.

2. Передчасна беззастережна лібералізація і відкритість економіки як основний механізм руйнування економіки України через зниження якості робочої сили; загострення кризи управління та створення загроз національній безпеці в усіх сферах.

3. Проведення «рундучкової» революції замість науково-технічної та технологічної, тобто насичення ринку імпортними товарами через систему «човників», замість розвитку свого наукоємного виробництва.

4. Пріоритетна підтримка урядом посередника, а не виробника, і створення прірви між фінансово-торговими посередниками та промисловими підприємствами.

5. Тотальна приватизація без економічної мети як основа корупції та організованої злочинності. Закріплення юридично прав власності на рівні XVIII століття: лише володіння, користування та розпорядження майном, але відсутність відповідальності за ефективне використання власності, як це є в розвинених країнах.

6. Неправильна ідеологія створення спільних підприємств та вільних економічних зон. Замість створювати в Україні робочі місця і нові технології, вони завозять в Україну на пільгових умовах імпортні товари, через що зупиняють виробництво України, нарощують безробіття.

7. Втрата урядом самостійності в розробці економічної політики, параметрів бюджету через його «наркотичну» залежність від позичок у міжнародних фінансових організацій. Надання пріоритету в погодженні параметрів економічного розвитку не Верховній Раді, а МВФ.

8. Допуск на фондовий ринок України іноземного спекулятивного капіталу як остання спроба продовження існування абсурдної економічної системи.

Стратегія виходу з кризи

Загальні заходи

1. Відновлення керованості і самостійності в прийнятті рішень Президентом України та урядом. Встановлення співвідношення державного регулювання та ринкового саморегулювання в економіці.

2. Зміна курсу реформ: від моделі класичного капіталізму слаборозвинених країн, країн периферії світового господарства до моделі розвинених країн — змішаної економіки.

3. Робити ставку не на західну допомогу, а на власні сили. Скасувати інститут іноземних радників-консультантів.

4. Обмежити частку іноземних інвестицій в засобах масової інформації до 20% з метою відновлення їх достатньої незалежності від іноземного інвестора.

В економіці

1. Розробка економічної політики, яка забезпечила б економічне зростання на основі трифазної паралельної стратегії економічного розвитку, замість існуючої послідовної. В основу покласти промислову політику.

2. Відмовитись від монетаристської економічної теорії як від базової і обіпертись на українську інноваційну теорію для вирішення довгострокових завдань, на теорію Кейнса для швидкого виходу з кризи, на теорію пропозицій для пожвавлення виробництва.

3. На період виходу з кризи та насичення ринку власними товарами розробити стратегію захисту свого ринку та свого виробника. Змінити політику беззастережної лібералізації зовнішньоекономічної діяльності на політику протекціонізму через механізми: державного замовлення, дотацій, квот, акцизів, державного регулювання цін на стратегічно важливі товари, встановлення паритету цін між сільськогосподарськими товарами та промисловими, державної монополії на закупівлю та експорт стратегічно важливих товарів.

На період виходу з кризи встановити правило: імпортна продукція, яка може вироблятися в Україні, має бути у півтора-два рази дорожчою за українську.

4. Змінити статус спільних підприємств. Вони повинні бути тільки виробничими. Контрольний пакет акцій в СП має належати Україні. СП та вільні економічні зони створювати за досвідом Китаю: спочатку 51% акцій належить Україні, через 5—7 років — 75, через 10—12 — 100%.

5. Перейти від політики «рундучкової» революції до науково-технічної та технологічної політики. Основою розвитку має стати інноваційний та інвестиційний процес на основі власних сил та заощаджень населення (10—12 млрд. дол. США перебувають на руках у населення).

6. Провести реформу прав власності з метою визначення юридичних прав власності як комплексу прав, в якому основним має бути право відповідальності за ефективне використання власності в національних інтересах України. З цією метою призупинити дію механізму банкрутства підприємств та приватизацію стратегічно важливих об'єктів України до вирішення проблеми ліквідності в реальному секторі економіки та реформи прав власності.

7. Організувати державне управління державною часткою власності в акціонерних підприємствах.

У грошово-фінансовій системі

Забезпечити рух бюджетних коштів лише в державних банках. Створити спеціальні державні кредитні банки. Банківська система має спиратись на два типи кредитів: банківський та комерційний. Комерційний кредит повинен створити умови, за якими боргам підприємств буде надано майновий статус. Уряд примусово має встановлювати процентні ставки довгострокових кредитів комерційних банків на рівні не більше 10—12% і в обсязі не менше 50% їх кредитних ресурсів.

Розширити функції Національного банку. За прикладом США, Німеччини до нинішніх функцій Національного банку додати ще відповідальність Нацбанку за фінансове забезпечення виконання програм уряду, участь у вирішенні проблеми безробіття, контроль за кредитуванням комерційними банками виробництва та за рухом валюти у комерційних банках; вирішення проблеми дедоларизації ринку України; запобігання відпливу капіталів за кордон.

Проблема неплатежів має вирішуватися шляхом доведення грошової маси до рівня приблизно 100% до ВВП та розчистки фінансів шляхом одноразового повного заліку всіх взаємних боргів. Наголосимо, що головним тут є забезпечення одночасного заліку всіх боргів. Просте друкування грошей для виплати заборгованості неплатоспроможних підприємств викличе ризик руйнування споживчого ринку.

З метою мінімізації можливості інфляційного тиску в результаті взаємозаліків необхідно заморозити ціни на декілька місяців, запровадити державне регулювання цін на стратегічно важливі товари, в першу чергу на енергоносії, встановити паритет цін між промисловими товарами та товарами АПК, відновити дію валютного коридору та регулювання продажу валюти під контракти, створити економічні перепони для проникнення спекулятивного іноземного капіталу в Україну.

З метою запобігання розвалу банківської системи запровадити процедуру вибіркової фінансової підтримки ряду найважливіших банків, у разі необхідності провести тимчасову націоналізацію ряду комерційних банків, жорстко контролювати операції з цінними паперами. Їх дохідність не повинна перевищувати рівень 10—12-процентних ставок у виробництво.

Після вказаних змін у банківській системі діяти за тезою Кейнса: «дефіцит бюджету має наростати до повної зайнятості» та Туган-Барановського: «гроші, що вкладаються безпосередньо у виробництво та нові технології, неінфляційні» і, нарешті: «платіжні засоби у формі комерційного кредиту неінфляційні».

У податковій системі

При розробці податкової системи на перехідному етапі віддавати перевагу прямим, незмінним податкам, які мають становити не менше 60% доходної частини держбюджету.

Зменшити податки з прибутків виробництва до середньої ставки, що не перевищує 30%. Одночасно розробити систему заходів, щоб спільні підприємства, підприємці та українські підприємства не могли вивести свої прибутки на нуль або вивезти капітал за кордон.

За допомогою акцизів, мита та внутрішніх зборів сприяти тому, щоб товари, які виготовляє або може виготовляти Україна, були в 2—5 разів дешевшими за імпортні.

Заборонити виконавчій владі включати до меморандумів чи угод з міжнародними фінансовими організаціями або кредиторами питання про оподаткування в Україні власних чи імпортних товарів і послуг.

Виконання цих та інших умов дозволило б на перших етапах відродження досягти приросту виробництва на 20—30%.

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ,
народний депутат України, професор.

У комітетах Верховної Ради України

Не доживши до року, помирають 1850 малюків

А загалом в Україні понад 35 000 дітей мають уроджені вади серця

60 відсотків з них потребують хірургічного лікування Про це йшлося на засіданні Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства. Депутати і медики обговорили проблеми надання кардіохірургічної допомоги дітям.

Понад 10 000 дітей визнано інвалідами через уроджені аномалії серцево-судинної системи. Сучасна дитяча кардіохірургія здатна радикально поліпшити анатомічні та гемодинамічні показники організму таких хворих. Вчасне хірургічне втручання робить їх повноцінними членами суспільства.

В Україні операції на серці виконують в Інституті серцево-судинної хірургії Академії медичних наук (85—90 відсотків усіх втручань). Є клініки серцево-судинної хірургії у Львові, Дніпропетровську, Донецьку, Запоріжжі, Луганську. У середньому вартість однієї операції на «відкритому серці» не перевищує 1 000 грн., а на «закритому» — 350 грн. Порівняйте: вартість аналогічних операцій в дитячих кардіохірургічних клініках США сягає 80—100 тис. дол., в Росії — 6,8 тис. дол.

За даними обласних управлінь охорони здоров'я, на обліку перебувають 35 000 дітей віком до 14 років з уродженими вадами серця, з яких прооперовано лише 12 відсотків.

На засіданні комітету відзначено, що Кабінет Міністрів не виконує рішення Верховної Ради про фінансування з державного бюджету в 1999 році в сумі 10 млн. грн. для надання кардіохірургічної допомоги дітям.

Комітет прийняв рішення звернутися до Прем'єр-міністра з пропозицією про прискорення виділення цих коштів відповідно до закону «Про державний бюджет на 1999 рік» і рекомендував Міністерству охорони здоров'я прискорити створення програми «Розвиток дитячої кардіохірургічної служби в Україні» та налагодити чітку систему раннього виявлення уроджених вад серця.

Підкомітету з питань законодавчого врегулювання проблем материнства та дитинства і демографічної політики при формуванні державного бюджету на 2000 рік доручено внести пропозиції про видатки обсягом 20 млн. грн. для надання кардіохірургічної допомоги дітям.

Уряд України втратив можливість самостійно розробляти програми

У номер

Луцьк

Запозичуємо чуже

«Словник українських англіцизмів» побачив світ у луцькому видавництві «Надстир'я». Автор праці — кандидат філологічних наук Луцького державного технічного університету Ярослав Голдованський. У словнику зібрано понад тисячу запозичених нашою мовою слів британської, американської, канадської та південно-африканської моделей англійської мови. Етимологічна праця доповнена цікавими довідками про традиції і свята, наукові й технічні винаходи, розваги й спортивні ігри, які ми разом із назвами перейняли в англомовних країн. До речі, невтомний вчений нині укладає ще один словник іншомовних слів, що запозичені з французької мови.

Суми

З дублерів — у керівники

Понад півсотні студентів Сумського державного аграрного університету щойно розпочали спеціальну практику-стажування в господарствах області. Всі вони кілька місяців офіційно обійматимуть посади дублерів керівників передових сільськогосподарських підприємств. Після практики найкращих з них буде рекомендовано на керівні посади у відстаючі господарства.

Черкаси

На зошити зароби сам

Учнівські ремонтні бригади сформовано зі старшокласників черкаських шкіл. Майбутні випускники займатимуться ремонтом класних кімнат, допомагатимуть самотнім пенсіонерам. У бригади зараховано переважно підлітків з малозабезпечених сімей, які прагнуть заробити собі хоч трохи грошей на відпочинок. Кошти для оплати праці старшокласників виділив міський центр зайнятості.

Луганськ

З шахти — на швейну фабрику

25 мільйонів гривень надійшли із державного бюджету для технічного переозброєння трьох швейних фабрик у Стаханові та оновлення технологічного обладнання на швейних фабриках у Кіровську, Красному Лучі, Свердловську. До речі, ті підприємства, де торік вже було проведено технічне переозброєння, збільшили обсяги виробництва у півтора разу. Таке пожвавлення роботи можна занести до активу діяльності державної компанії «Луганськлегінвест». Щодо перспектив, то в 1999—2000 роках передбачено створити 700 нових робочих місць та працевлаштувати гірників у Краснодоні, Антрациті, Ровеньках, Брянці —тих містах, де закривають шахти.

Крим

Скіфи поїхали до Німеччини

Більш як 600 унікальних предметів археології зі скіфських курганів півострова представлено у місті-побратимі Сімферополя — Гейдельберзі на виставці «Незнайомий Крим», яку відкрив посол України в Німеччині А. Пономаренко. Водночас скіфська тематика представлена ще на двох виставках наших земляків — персональній художника Василя Трусова «Батьківщина скіфів» і об'єднаній —групі 12 сімферопольських художників — «Міфи скіфів». Німецька преса відзначає, що у зв'язку з особливою престижністю, популярністю і велелюдністю виставок показ їх на прохання відвідувачів продовжено до середини серпня.

Фотофакт

На замовлення дирекції акціонерної компанії «Миколаївобленерго» фахівці миколаївського заводу «Кристал» розробили й почали випускати прилади для боротьби з крадіжками електроенергії нечесними споживачами.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Дитячий садок в облозі

Столиця

Читач з ряду публікацій у «ГУ» — «Київ: розподіл території триває» («ГУ» за 24 березня 1999 року), відкритого листа до Президента України Л. Кучми («ГУ» за 15 квітня 1999 року) та матеріалу «Київ: мовчання органів влади триває» («ГУ» за 6 травня 1999 року) — в курсі справ навколо порушеної газетою проблеми щодо виселення та знесення дитячого садка № 183 по вул. Пушкінській, 33, у зв'язку з внесенням території, на якій він розташований, до комерційного проекту забудови житлово-громадського комплексу компанією «Д. І. Б.».

Зокрема, в названих публікаціях порушувалося питання до органів державної влади з проханням з'ясувати ситуацію щодо законності прийняття Київською міською держадміністрацією та Старокиївською райдержадміністрацією рішень з цього питання.

І нарешті, коли в останній публікації газета наголосила на відсутності реагування на опублікований матеріал та нехтування письмовими запитами та зверненнями, відгукнулася Старокиївська райдержадміністрація. Представника редакції було запрошено на зустріч з адміністрацією району, яку очолює Микола Харитончук.

— Нарешті, — зітхнули в редакції, — отримаємо бажані відповіді. Та коли я прийшла на зустріч, з'ясувалось, що на зустріч були запрошені також представники компанії «Д.І.Б.», завідувачка дитячого садочка № 183 та батьки малят, що відвідують цей садочок. Те, що відбувалося, нагадувало байку Крилова «Лебідь, Рак та Щука», кожна сторона відстоювала свої інтереси. Голова райдержадміністрації блкався, що інвестори на дорозі не валяються, а тому пропонував батькам дійти «консенсусу». Відступитися від дитячого садочка № 183 по вул. Пушкінській, 33, і перевести дітей до «відремонтованого» компанією «Д. І. Б.» садочка № 739 по вул. Володимирській, 77, а взамін отримати новий садочок, який має побудувати та сама компанія «Д. І. Б.» на території, яку їй надано під будівництво. Присутніх навіть ознайомили з проектом нового садочка. Виявилося, що місця для відокремленого приміщення не знайшлося, тому пропонується вбудувати дитячий садочок у житловий будинок.

До речі, слово «відремонтованого» я навмисне взяла в лапки, адже під цим словом малося на увазі: «постелено ковролін та зроблено підвісну стелю», а це, як відомо, взимку не зігріє. Цей садочок на відміну від того, який пропонується знести, не має власної котельні. Отже, з настанням холодів можна очікувати збільшення захворювань у дітлахів. Новий садочок, за словами представників компанії «Д. І. Б.» буде побудовано тільки за два роки за умов, що батьки дадуть згоду на знесення старого садочка. До речі, будівництво нового дитячого садочка не передбачено ще жодним документом.

Такий варіант батьків не задовольняє. Вони, як і раніше, захищатимуть старий садочок, оскаржуючи протиправні дії Старокиївської районної державної адміністрації до суду, чим зволікатиметься початок будівництва. Їхні діти тим часом підростуть і підуть до школи, а на їх місце прийдуть інші.

У компанії «Д. І. Б.» свої інтереси. Коли матеріал готувався до друку, до рук потрапило престижне видання про Україну — «Welcome to Ukraine» № 2/98 англійською мовою, а отже, для іноземців — потенційних інвесторів, у якому можна побачити знайоме обличчя Сергія Рябініна. Я зустрічалася з ним у райдержадміністрації. Тільки в журналі він представлений як директор групи ОМІКС.

Так от, група ОМІКС представила в журналі мега-проект: «...Це комплекс будівель на вулиці Пушкінській у Старокиївському районі Києва. Комплекс буде займати територію в 1,1 га (4,5 акра) і буде складатися з двох основних частин: готельний блок та блок апартаментів.

Готельний блок на 275 місць з підземним гаражем, що буде займати чотири відновлені будівлі із загальним атриумом (а це житлові будинки №№ 35-а, 35-б, 37-а, 37-б по вулиці Пушкінській, що за рішенням сесії Старокиївської районної ради від 11.09.97 р. № 971 були передані на баланс компанії «Д. І. Б.», після компенсації району 1107 тис. грн. балансової вартості будівель, за рішенням тієї ж сесії від 04.02.98 р. № 202 вони були передані у власність компанії «Д. І. Б.» — **Авт.**).

Блок апартаментів буде побудовано на очищеній площі (очищений від дитячого садка, бо саме він розташований на цьому місці.— **Авт.**) заввишки від п'яти до шістнадцяти поверхів з підземним гаражем, зв'язаним з гаражем готелю».

За проектом, представленим компанією «Д. І. Б.» на зустрічі в райдержадміністрації, новий садочок мав розміститися в реконструйованому житловому будинку № 37-б по вул. Пушкінській, а з публікації в журналі виходить, що в цьому приміщенні буде розташований п'ятизірковий готель. То чому вірити і кому вірити?

Та хоч би яким чином розвивались події, редакція не відступиться від зайнятої позиції. А це питання щодо законності розпорядження Київської міськдержадміністрації від 29 серпня 1996 року № 1198, яким АТВТ Компанії «Д. І. Б.» було дозволено розташувати житлово-громадський комплекс у Старокиївському районі міста на землях запасу орієнтовною площею 1,1 га. Внаслідок виконання цього розпорядження фактично було ліквідовано дитячий заклад № 183 по вул. Пушкінській, 33, що є порушенням розпорядження Президента України «Про заходи щодо запобігання перепрофілюванню дошкільних і середніх загальноосвітніх навчально-виховних закладів» від 29 грудня 1994 року N 202/94-рп. Тому редакція й надалі очікує відповідей на запитання, що їх порушувала на сторінках газети та у запитах до очолюваних паном О. Омельченком органів влади:

— ким і на якій підставі приймалося рішення щодо відведення 1,1 га землі в центрі міста АТВТ Компанія «Д. І. Б.» та виселення мешканців будинків 35-а, 35-б, 37-а, 37-б по вул. Пушкінській;

— ким і на якій підставі приймалося та підписувалося рішення про виселення дитячого садка, а також знесення споруд по вул. Пушкінській, 33.

Марина МИКОЛІНА.

«Спасибі квантовій медицині за моє народження»

Численні пацієнти Госпіталю мікрохвильової резонансної терапії Ситька у Донецьку знають про ту цікаву історію, після якої зародилася квантова медицина в Україні. Розповідають, що якось фізик-ядерник Сергій Ситько звернув увагу на дивний випадок: співробітниця лабораторії, яка страждала на безплідність, досліджувала вплив електромагнітних хвиль міліметрового діапазону і раптом завагітніла.

Наступні спостереження підтвердили позитивний вплив мікрохвильового випромінювання на здоров'я людини. З'ясувалося, що за його допомогою можна вилікувати велику кількість захворювань імунної, ендокринної, нервової та дихальної систем, опорно-рухового апарату, шлунково-кишкового тракту, кровообігу, безплідність. У госпіталі дбайливо зберігають дитячі фотографії з написами «Спасибі за моє народження». Ці діти зі знімків ніколи не з'явилися б на світ, якби їх мами не оздоровлювалися в госпіталі.

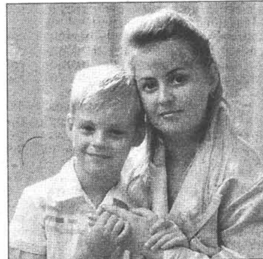
Некроз голівки стегнової кістки майже завжди раніше призводив до інвалідності. Ефективність лікування цього захворювання в госпіталі Ситька становить 100%. До речі, у США операція з видалення некрозу голівки коштує 30 тисяч доларів, а тут хворий платить за весь лікувальний безболісний курс трохи більш як 200 гривень.

У чому ж секрет мікрохвильової резонансної терапії? Як відомо, хвороба — це завжди певний «збій» в організмі. Щоб вилікувати людину, цей «збій» треба усунути. Апаратура госпіталю Ситька, розроблена на основі раніше винайдених високих військових технологій, визначає індивідуальне електромагнітне поле кожного організму і здійснює коригування «збоїв». Іноді можна говорити, що мікрохвильове випромінювання стимулює внутрішні сили людини, щоб вона сама впоралася з хворобою.

Лікування тут — абсолютно безболісне і не передбачає вживання ліків. За допомогою спеціальних генераторів електромагнітні коливання міліметрового діапазону спрямовуються на біологічно активні точки тіла людини та впливають на її організм на квантовому рівні.

Один сеанс лікування триває 15—20 хвилин, а весь курс складається з 10—12 сеансів.

Такі самі науково-медичні розробки здійснює Київський науково-дослідний центр квантової медицини «Відгук» при Міністерстві охорони здоров'я України, очолюваний власне вченим-ядерником, доктором фізико-математичних наук, заслуженим діячем науки й техніки України, професором Сергієм Ситьком. До речі, Сергій Ситько останніми роками зміг отримати список своїх регалій, ставши шевальє Королівства Бельгія після того, як за його методом було вилікувано одного з членів королівської сім'ї.

Квантову медицину тепер використовують не тільки в Бельгії, але і в Югославії, метод визнано в усьому світі й запатентовано у країнах Європи, США, Китаї.

В Україні філіали є в Києві, Севастополі, Одесі, Донецькій області (Костянтинівка, Тельманове). У донецькому Госпіталі Ситька МРТ за чотири роки пройшли курс лікування 7,5 тисячі осіб.

Госпіталь МРТ Ситька в Донецьку також допоміг трьом передплатникам нашої газети безкоштовно поправити своє здоров'я в госпіталі. Можливість назавжди розлучитися з своїми хворобами є й у вас. Адреса госпіталю: **340114, Донецьк, пр. Визволення Донбасу, 4. Тел. (0622) 55-84-25, 37-75-16, факс (0622) 37-76-69.**

Особливості царського полювання в Криму

На півострові було життя, в Санкт-Петербурзі — служба

(Початок на 1-й стор.).

За планом Германа Герінга

Щоб дізнатися якнайбільше про царські полювання в Криму, треба небагато — зуміти напроситися в гори разом з відомим на півострові краєзнавцем, інструктором-методистом пішого туризму, який обходив найвтаємничеміші стежки, В'ячеславом Хачатуряном. Він мій колега, редактор туристичної газети «Терра —Таврика» і давній шанувальник природи — тож збиралися на галявини царських мисливських угідь швидко, прихопивши замість рушниць авторучки.

Кримський державний заповідник створено в 1923 році. В різний час він мав різний статус. Був і заповідно-мисливським господарством, де любили відпочивати перші особи імперії від Олександра III і Миколи II до Хрущова і Брежнєва.

Історія вельможних полювань — цікавий пласт історії. Дипломатичний, елітарний характер вони починають набувати ще в часи князівської пори. Запросини на них стали сприйматися як особлива, висока честь. З втратою державності на теренах наших більше полювали то польські пани, то — російські імператори. На істинно царські за пишністю перетворив їх у Криму Олександр III. «Їздили в гори, в монастир Косьми і Даміана, на полювання. Дні, проведені на мисливстві в горах, були кращими спогадами всього нашого перебування в Криму», — записує імператор у щоденнику восени 1884 року. За його повелінням через два роки на землях монастиря побудували мисливський будинок. З того часу російські царі й вельможі внадилися полювати на оленів і сарн. До початку нинішнього століття Микола II мав для своїх мисливських забав декілька крупних господарств. Заказник імператорських мисливств було організовано в 1913 році. Сюди завезли безоарових цапів з Дагестану, зубрів з Біловезької Пущі, муфлонів з Корсики. До того часу, в рік 300-ліття царювання династії Романових, було закінчено будівництво Романовських шосе, яке зв'язувало заказник з Ялтою і Алуштою.

Микола II полюбив ці місця. Полювання обставлялися з небаченою пишністю. Приміром, на місці кожного забитого оленя встановлювали спеціальний обеліск з меморіальною табличкою. Один з таких обелісків дивом зберігся у вигляді пам'ятника на могилі лісничого Седуна, підступно убитого браконьєрами в 30-х роках...

Перша світова війна, революція, громадянська війна в Росії надовго відсунули мисливські забави вищих правителів імперії. А до того ж усю більш-менш істотну звірину на півострові знищили вже до кінця громадянської війни.

Заповідник почали відроджувати в 1923 році з нуля. До початку Другої світової він уже відновив свої втрати повністю. В 1942 році, коли Крим став глибоким тилом вермахта, сюди прибула спеціальна комісія Германа Герінга. Головний мисливець фашистської Німеччини дав завдання відродити «імперські полювання» і заодно пригледіти місце під власний мисливський палац. Його таки збудували. Але для вищого партійного і державного керівництва радянської держави, вже після смерті Сталіна, котрий, шануючи банкети, до мисливства був байдужий. Тож наступний етап царських полювань у Криму припав на 1956 рік. Того літа Хрущов відвідав Югославію. Після закінчення ідейно-політичних дискусій Йосип Броз Тито запросив радянського гостя на полювання. Великий любитель постріляти, Микита Сергійович був вражений досконалим вишколом єгерів, величезною кількістю дичини, розкішними залами мисливського палацу. Пролунав наказ терміново створити не гірше в себе. А доки будуватимуть —відразу після візиту влаштував у Кримському заповіднику полювання-відповідь для Тито. «Известия» від 4 жовтня 1956 року повідомляли: «1, 2 і 3 жовтня Президент Федеративної Народної Республіки Югославія Йосип Броз Тіто, Перший секретар ЦК КПРС Микита Хрущов, заступник Голови Союзного віче ФНРЮ Олександр Ранкович і супроводжуючі їх особи були на полюванні в лісових угіддях Кримських гір і сьогодні увечері повернулися в район Ялти. Полювання пройшло успішно. Микита Хрущов, Йосип Броз Тіто і Олександр Ранкович повернулись з трофеями — вбитими оленями». До речі, ця публікація мала скандальні наслідки, бо нею Микиту Сергійовича мимоволі було оголошено браконьєром, як і всіх, хто з ним полював. Автор повідомлення не знав (навіщо знати провінційні закони московським журналістам), що за три місяці до того Україна затвердила нові правила полювання, якими категорично заборонявся відстріл оленів. Хоч невдоволення українських мисливців далі власних кухонь не було зафіксовано більше ніде, проте з того часу інформація про полювання найвищих державних мужів зникла з радянської преси зовсім. Зате вийшов документ за підписом Голови Ради Міністрів СРСР М. Булганіна: «Прийняти пропозицію Міністерства сільського господарства про організацію в 1957 році заповідно-мисливських господарств згідно з додатком». Відразу після цього опорядкували Романівське шосе, побудували державні дачі «Діброва» і «Зелений гай», організували форелеве господарство. За особистим наказом Хрущова на урвищах яйли, на висоті 1425 метрів, за переказами лісників, саме на тому місці, де Микита Сергійович, трохи перепробувавши кримських вин і горілок, побився з Тітом (причому вони відразу помирилися), побудували «Альтанку вітрів». Від цього місця Хрущов був у захопленні, тому зупинявся тут обов'язково помилуватися горами і орлами.

Перший мисливець Румунії — першому мисливцю СРСР

Ще одне шикарне мисливське угіддя для нього облаштували під Білогірським. Сюди спеціально з Бухареста в 1958 році привезли величезну партію фазанів: «дар першого мисливця Румунії першому мисливцю СРСР». В урочищі «Холодна гора», подалі від сіл і селищ, влаштували розплідник для поповнення поголів'я, а частину фазанів випустили прямо в ліс. Свічкою злітаючий вгору вогняно-червоний, з бірюзовими переливами красень був гідною здобиччю Микити Сергійовича. Очевидці розповідають, що стріляв він птахів до самозабуття, забувши про час.

Ці розповіді слухаємо від Володимира Олексійовича Лушпи, котрий очолив Кримське заповідно-мисливське господарство в 1965 році.

— Новому Генеральному секретарю ЦК КПРС і заповзятому мисливцю Леоніду Іллічу Брежнєву дістався розкішний спадок, — розповідає Володимир Олексійович. — Причому, ні риболовля, ні олені його не цікавили. Тільки кабан! Хоча вепри античної епохи розтанули у вічності, та й в нову історичну епоху елітарне полювання відродилось у тих самих місцях, що й прадавні часи, в наші дні. — А тоді, в 1957 році, — продовжує В. Лушпа, — у Крим привезли 35 величезних кабанів, виловлених на Дальному Сході. Вони й поклали початок новому вепрячому поголів'ю заповідно-мисливського господарства.

— Є багато оповідей, що в останні роки Леонід Ілліч стріляв у спеціально підігнаного кабана впритул?

Лушпа обурюється:

— Нічого подібного! По-перше, це просто неможливо підігнати могутнього, роздратованого до сказу кабана для пострілу зблизька. По-друге, Брежнєв був чудовим мисливцем і до останніх років, поки ставало сил, приїздив сюди. В музеї заповідника виставлено грандіозне опудало кабана, якого добув особисто Леонід Ілліч. Веприсько важив 300 кілограмів без одного. Це був рекорд навіть для урядових полювань, і я попросив у Брежнєва дозволу зробити з кабана опудало для окраси музею. Він, розсміявшись вдоволено, дозволив.

— А комерційні полювання такі, як нині, до цього були?

— Дивлячись що називати комерційним полюванням. Тут добряче настрілялось людей, які могли бути або вже були чимось корисні Кремлю. Користь, звісно, могла бути і фінансовою. Лише так я можу розцінити полювання, яке з особливою пишністю організували для латиноамериканського мільярдера, прізвище якого зараз забув, — хитро примружує око наш оповідач, посьорбуючи надцятий кухоль чаю.

Переваги соціалізму — навіч...

Заповідник втілював кращі досягнення розвиненого соціалізму: прекрасна, чарівна, особливо тут, предковічна природа, відлагоджена до віртуозності інфраструктура, вишколений до артистизму персонал... Тож кримські полювання тодішньої еліти відіграли значну роль у формуванні позитивного іміджу країни, «де переміг соціалізм», в очах стратегічних партнерів.

Замилуваний вдалим полюванням, змінився в думці про необхідність будівництва соціалізму в своїй країні король Непалу — під ранок усе сходилось на тому, що для створення аналогічного Кримському заповідно-мисливського господарства в Непалі треба всього лишень змінити суспільно-політичну формацію. Гадаю, що в могутності СРСР король Афганістану Мухамед Закір Шах остаточно переконався після того, як всього за добу (Лушпа тяжко зітхає, і стає зрозуміло, чого це йому коштувало) після забиття оленя він отримав прекрасно вироблений трофей — величезні гіллясті роги, які впевнено тягнули б на золоту медаль на будь-якому міжнародному мисливському змаганні.

Ще одна варта уваги вже не мисливців, а рибалок, місцина, яка теж зачаровує красою, як і все інше, —форелеве господарство, організоване в 1957 році. В кращі роки царської риби, для можновладців на столи держдач і пансіонатів для кремлівської еліти та її численної рідні, вирощували в цих джерельних водах до півтори тисячі кілограмів на рік. Звісно, що прості смертні цю форель і не бачили, ба, навіть не знали про існування в горах такого вишуканого господарства. Нині воно ледьледь животіє, а могло б давати неабиякий прибуток. У ресторанах Південнобережжя відвідувачі за царську рибу грошей не шкодуватимуть.

Історія царських полювань тут закінчилася в 1993 році, коли в умовах нових політичних обставин господарство отримало статус справжнього заказника, в який, час від часу, проривають браконьєри.

Княжа стрілянина триває

Нині престижність кримських полювань не зменшилася. Мисливці з числа ділової і владної еліти України обрали собі нові місця. Хоча не царські, зате цілком і точно у відповідності до рангу. Наприклад, стійкий попит мають колишні мисливські угіддя князя Юсупова. Свій мисливський палац він побудував у Кокозці (нині село Соколине Бахчисарайського району) в 1912 році. В гірських лісах, оточуючих Соколине, досі використовується інфраструктура, створена на початку сторіччя колишнім власником. Серед туристів усього світу ці місця знані під назвою Великий каньйон, тож рекомендацій не потребують. Гірські дороги, прокладені князем, досі в чудовому стані, в чому автор цих рядків пересвідчився днями, оглядівши з колегами -журналістами колишню базу Юсупова «Чайний будиночок», де й нині відбуваються полювання на оленя, сарну, кабана, вальдшнепа, кекелика і перепілки.

Останнім часом тут стріляє чимало «нових» українців, високих посадових осіб та італійців. Вони за безцінь відстрілюють вальдшнепів, вартість однієї тушки в Італії доходить до ста доларів. Справа тут не в якихось надзвичайних смакових особливостях або лікувальних властивостях м'яса цього птаха. Просто, з'ясовується, кілька кінцевих махових пір'їн вальдшнепа стали основними для виробництва високоякісних і дуже дорогих пензлів для живопису.

Полюбляв князь і риболовлю: на річці Сари-Узень побудував запруди для розведення струмкової форелі, яку й нині можна побачити в гірських потічках. Прикро вражає лише поруйнована вже давно потугою весняної води дамба ставка завглибшки шість метрів, зведена ще князем Юсуповим.

Донедавна недоїдені каші сюди викидали морячки — сторожі секретного гірського палацу для вищого командування Чорноморського флоту. Дуже полюбляв тут бувати адмірал Касатонов, спостерігаючи, як величезні, розгодовані, веселкового забарвлення форелі вистрибують, переливаючись у промінні сонця, мов живе срібло. Форель зараз повитягали сачками невідомі «природолюби», прикрий настрій від картини нестримної руйнації «форелевої ковбані» здатен змінити лише невимовної краси водоспад «Срібні струмені», особливо мальовничий і повноводий нині.

Неподалік уславлена, найстаріша в Криму турбаза «Орлиний заліт». Тут, за кілька кілометрів від знаменитого Великого каньйону, унікальний мікроклімат, чистіші від кришталю гірські річки. Нинішній директор комфортабельної турбази Анатолій Дорошенко збирається вже цього сезону (хоч турбаза працює цілорічно) відкрити сауну і завести форелеве господарство, невимовно захоплюючу в цих місцях форелеву риболовлю.

Як розповів голова Бахчисарайської райради Дмитро Кретов, останні вісім років тут ніхто не займався питаннями туризму і відпочинку, але цього року місцева адміністрація зробить усе можливе для відновлення колишньої слави туристичних об'єктів району включно з мисливськими забавами, відомими тут дуже здавна. Екологічно чистий район вже сьогодні запрошує на свої мисливські угіддя любителів прицільного пострілу, в місця колишніх царських полювань, про які цар Микола II сказав: «У Криму було життя, в Санкт-Петербурзі — служба».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Де Микита Сергійович, перепробувавши вин і горілок, побився з Тітом

У номер

✔ Київ

Не салом єдиним

Якщо ви мешкаєте в селі і щойно закінчили школу, то у вас є можливість вступити до навчального закладу за окремим конкурсом. Щоправда, після того, як успішно складете вступні іспити і матимете в кишені направлення місцевих органів влади.

Таку постанову нещодавно затвердив Кабмін, встановивши квоту для підготовки спеціалістів АПК і соціальної сфери.

Добре це чи погано — покаже час. Принаймні, у Міністерстві освіти твердять, що це нововведення не сприйматимуть як натяк готувати до вступних іспитів сало в ролі твердої валюти.

✔ Крим

Кепський запах дорогого бензину

У Криму за один день ціна проїзду в маршрутних таксі всіх форм власності підвищилась на 50 відсотків. У колективному листі закритого акціонерного товариства «Кримавтосервіс» на адресу уряду сказано, що «підвищення вартості проїзду пов'язане з різким стрибком цін на бензин». Ця прикрість, на жаль, не єдина. Ранкову пошту розвозять тепер у кращому разі надвечір. Столиця Криму перетворилась на великий смітник: комунальному автотранспортному підприємству, яке займається санітарним очищенням, уже 10 днів нічим заправити машини.

✔ Запоріжжя

На чисте місто і грошей не шкода

Через три роки в Токмаку має з'явитися сміттєспалювальний завод. Депутати міської ради прийняли рішення про його спорудження, не зважаючи, що на реалізацію проекту потрібно 8,5 мільйона гривень. Уся «таємниця» в тому, що понад 90 відсотків коштів обіцяє надати Державний фонд із охорони навколишнього середовища.

Українська асоціація з проектування газо- та водоочисних споруд зупинила вибір на Токмаку ще й тому, що проектом передбачено використання вітчизняного обладнання.

✔ Рівне

Чи всі покупки в радість?

Рівненське управління у справах захисту споживачів з початку року провело понад 340 перевірок на підприємствах області, виявивши при цьому 800 правопорушень. Так, лише впродовж останнього тижня надійшли скарги від покупців про придбання ними недоброякісних отрутохімікатів проти колорадських жуків. Працівники управління виявили також факти зберігання м'ясопродуктів, заражених кишковою паличкою. В усіх випадках до порушників закону вжито штрафні санкції.

✔ Фотофакт

На Хмельниччині у Дунаївцях відкрито пам'ятник відомому українському композитору Владиславу Зарембі

Пенсійне ноу-хау: від кожного — за змогою, кожному — за працею?

Державна система нагромадження пенсійних фондів не задовольняє потреб населення в пенсіях

Коментар

Схоже, у сфері пенсійного забезпечення назріла революційна ситуація. Верхи не хочуть платити, а низи — отримувати пенсії за старою схемою. Солідарна («зрівнялівка» незалежно від особистих трудових заслуг) пенсійна система вже не задовольняє можновладців солідними фінансовими відрахуваннями з державної скарбнички — Пенсійного фонду, з якого беруть більше, аніж туди кладуть. Витрати на виплату пенсій щороку становлять 14,2 мільярда гривень (11 відсотків ВВП). Більшість із 14,5 мільйона пенсіонерів теж не в захопленні від нарахування та роздавання допомоги по старості — коли розмір пенсії висококваліфікованого фахівця прирівняно до пенсії прибиральниці.

Зважаючи на невдоволення мас, пенсійні революціонери вирішили здійснити переворот у законодавстві, а паралельно й у свідомості народу. За словами міністра праці та соціальної політики України Олени Гарячої, «соціальна революція» відбудеться в три етапи і закінчиться 2010 року. Стрижнем програми стане диференційований підхід до нарахування пенсій. А це означає, що теоретично кожний у похилому віці отримає «за працею», тобто його старість оплачуватиме держава з урахуванням індивідуального трудового внеску до загального робочого процесу та Пенсійного фонду. Цей перерозподіл матеріальних благ планується здійснити за рахунок різних доплат і скорочень кількості достроковиx пенсій.

Протягом кількох років вітчизняні пенсійні теоретики, вивчаючи досвід розвинених європейських держав, думають над питанням вікового цензу — збільшити вік виходу на пенсію чи ні. Поки що він залишається попереднім, проте здійснюватиметься офіційна політика матеріального стимулювання виходу на заслужений відпочинок у пізніші терміни, коли за кожний «зайвий» відпрацьований рік до пенсії додається 10 відсотків. Ці добрі наміри розробників пенсійної реформи ставить під сумнів ситуація на вітчизняному ринку праці.

З механізмом роздавання пенсійних «слоників» начебто все ясно. Питання в тому, де їх брати.

Очевидно, що державна система нагромадження пенсійних фондів не задовольняє потреб населення в пенсіях. Про це свідчать борги Пенсійного фонду та невчасні виплати заслужених допомог по старості. І тут пенсійні законотворці пропонують запровадити диференціацію нагромаджувальної системи за принципом — «від кожного за змогою». А це означає, що ринкові відносини торкнулися одвічно соціалістичної системи розподілу соціальних благ. Плановано, що відтак кожний заможний громадянин України отримає змогу потурбуватися про власну старість самостійно. Для цього відкриватимуть особові рахунки у приватних пенсійних фондах, куди працюючий сам відраховуватиме свої гр... ші. Правда, для таких операцій щонайменше треба прийняти закони «Про пенсійне страхування», «Про недержавні пенсійні фонди» та законодавчо гарантувати вкладникам «цілість» їхніх нагромаджень за умов інфляції та економічної нестабільності.

Пенсійні нововведення можуть зазнати долі їх попередника — чинного пенсійного законодавства. За словами Олени Гарячої, воно досить прогресивне й демократичне. Але, на жаль, лише в теоретичній частині. А на практиці без нормальн... фінансування пенсійн... догми залишаються догмами, нехай навіть прогресивними.

Ольга ВАУЛІ...
Мал. Віктора ПОПОВ...

Приватник прорвався в освітню Європу

Директор інституту, професор Олександр Капітанець; студенти 3-го курсу економічного факультету Наталя Пименова, Сергій Римар та Тетяна Ліщишина на передекзаменаційній консультації з інформатики

Хмельницький інститут економіки і підприємництва проводжав у трудове життя своїх перших випускників. Вуз засновано на приватній власності, що попри всі бар'єри подолав складний шлях акредитації, і випускники отримали рівноцінні, як і у державних навчальних закладах, дипломи. Кращі з кращих випускників разом з вітчизняним дипломом отримали Міжнародний освітній сертифікат, затверджений ЮНЕСКО. А це вже визнання фахового рівня в усіх державах, що підписали Міжнародну освітню конвенцію.

Разом із студентами дипломи з рук віце-президента Міжнародної кадрової академії доктора економічних наук, академіка Леоніда Офрея отримували і викладачі. Почесне звання професора було присвоєно директору інституту Олександру Капітанцю, завідувачці кафедри Любові Рябусовій, ще чотирьом викладачам випало радіти диплом доцента.

Хмельницький інститут економіки і підприємництва розправив крила на дальній політ. За висновками акредитаційної комісії, ХІЕП посів третє місце у державі серед споріднених навчальних закладів за всіма показниками.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Фото автора.

Все життя працювали на... капці

Коли йдеться про споживчий кошик пенсіонера, то відразу пригадується жарт: влада обіцяє компенсувати втрати від знецінення вкладів і повернути пенсійні борги. Але в першу чергу героям... Брусилівського прориву, а потім і тим, кому за вісімдесят.

Решта пенсіонерів теж отримають. Принаймні, якщо не готівкою — то товаром. Скажімо, Пенсійний фонд відкрив бюджетні магазини, де співвітчизники можуть отримати товар на суму, яку заборг... вала їм держава. Щоправда, трапляється, що він у спецкрамницях дорожчий, ніж на ринку.

Проте така ситуація тимчасова, як запевнив на брифінгу в Києві заступник голови ПФ Анатолій Боніславський. За його словами, готується законопроект, який звільнить ті товари, що йдуть на виплату пенсій у натуральній формі, від ПДВ.

Даруйте, а якщо людина не хоче отримувати запропонований товар?

Подейкують, що в одній з областей заборгованість у пенсіях видавали тапочками. Аж по п'ять пар на руки. Мусили брати, бо пенсії вже, ген, відколи не отримували, а так хоч якась взувачка для сім'ї та й сусідові можна продати...

От тільки скільки капців повинна мати держава, якщо заборгованість пенсіонерам становить 2 млрд. грн.? Ходять чутки, що такий стан речей не на жарт розгнівив Президента. Недорахуватися голосів 16-мільйонного пенсійного електорату в передвиборній гонці — вважай програти її.

А відтак вказівка з Банкової — і прем'єр змушений ламати голову в пошуках 1 млрд. грн. кредиту для ПФ. Де їх знайдуть, поки що не повідомлялося.

Анатолій Боніславський запевнив, що ПФ завжди повертав кредитні кошти. Якщо взяти по балансу, то боржників у фонду більше, ніж сума потрібного кредиту. Одні лише шахтарі заборгували ПФ 800 мільйонів гривень. Якби держава розраховувалася з працівниками по зарплаті, хтозна — може, не було б проблем і з пенсіями.

Справді, якби... А так лише кілька областей нині зводять кінці з кінцями. В найкритичнішому стані перебуває Луганщина, з півроку не виплачують пенсій на Івано-Франківщині, навіть капцями.

Віталій КРАСНЮК.

Пенсійну революцію заплановано на 2010 рік. Може, доживемо?

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОДАТКОВУ ЕМІСІЮ АКЦІЙ ВАТ «КИЇВСІЛЬЕЛЕКТРО»

1. Характеристика емітента:

Повне найменування — відкрите акціонерне товариство «Київсільелектро»; місцезнаходження — м. Київ, в. Л. Толстого, 55-А, телефон 2208644, факс 2200225; засноване Міненерго України 25 жовтня 1994 року; предмет діяльності — будівництво, реконструкція, капітальний ремонт енергетичних та інших об'єктів; статутний фонд — 837960 грн., фактично сплачена частка — 100 %;

чисельність службовців на 01.04.99 — 31 чол.; чисельність акціонерів на 01.04.99 — 1824 чол.;

2. Баланс, звіт про фінансові результати та їх використання.

2.1. Баланс.

Найменування показників	Код рядка	На01.01.98	На 01.01.99	На 01.04.99
Актив				
1. Основні засоби та інші позаоборот. активи				
Основні засоби:				
залишкова вартість	010	2578,5	2676,5	2615,1
знос (02)	011	917,4	1019,7	1066,3
первісна вартість (01)	012	3495,9	3696,2	3681,4
Незавершені капітальні вкладення(33,35,61)	030	187,7	369,4	369,4
Довгострокові фінансові вкладення (58)	**040**	**333,8**	**333,8**	**333,8**
Усього по розділу 1	070	3100,0	3379,7	3318,3
2. Запаси і затрати				
Виробничі запаси (05,08,10)	080	348,4	396,3	412,0
Малоцінні та швидкозношувані предмети:				
залишкова вартість	100	43,0	57,4	27,7
знос(13)	101	6,5	10,0	47,3
первісна вартість (12)	102	49,5	67,4	75,0
Незавер. виробн.(03,20,21,23,29,30,36,43,44)	110	75,7	41,1	16,2
Товари:				
купівельна вартість (41)	140		4,0	13,9
Усього по розділу 2	**150**	**467,1**	**498,8**	**469,8**
3. Грошові кошти розрахунки та інші активи				
Дебіторська заборгованість:				
за товари , роботи і послуги, строк сплати яких не настав(62,76)	170	861,1	1181,5	1668,6
за товари , роботи і послуги, не сплачені в строк (62,76)	180	415,2		
з податкових розрахунків(67)	195		10,4	65,3
з бюджетом (68)	200	72,1	19,9	21,8
з дочірними підприєствами (78)	230	319,5	1218,5	1208,7
з іншими дебіторами(63,70,71,72,73,74,76,84)	240	0.3	7,2	6,3
Грошові кошти:				
розрахунковий рахунок (51)	270	169,8	62,5	22,6
валютний рахунок (52)	280	5,7	48,6	1,1
інші грошові кошти (54,55,56)	290	10,2	7,7	9,3
Усього по розділу 3	**320**	**1853,9**	**2556,3**	**3003,7**
БАЛАНС (Сума рядків 070,150,320)	330	5421,0	6434,8	6791,8
ПАСИВ				
1. Капітал, фонди і резерви				
Статутний фонд (капітал)(85)	400	558,6	837,9	837,9
Резервний фонд (88)	410	97,7	209,5	209,5
Спец. фонди і цільове фінансуванн. (87,88,96)	425	3595,6	3874,8	3891,4
Нерозподілений прибуток :				
минулих років (98)	475	200,0		
звітного року (80)	480	x	719,2	49,9
Усього по розділу 1	**495**	**4451,9**	**5641,4**	**4988,7**
3. Розрахунки та інші короткос. зобов'язання				
Кредиторська заборгованість:				
за товари, роботи і послуги, строк сплати яких не настав(60,76)	630	509,9	576,3	834,4
за товари , роботи і послуги, не сплачені в строк (62,76)	640	2,7		
з податкових розрахунків (67)	665	86,2		
з бюджетом (68)	670	7,3	128,6	93,0
з позабуджетних платежів (65)	680	7,3	4,3	1,8
із страхування (69)	690	18,0	9,3	9,2
з оплати праці (70)	700	45,3	33,6	25,6
з дочірними підприємств. (78)	710	45,0		
з учасниками (75)	715			837,6
з іншими кредиторами (71,76)	720	179,2	2,0	2,4
інші короткостр. зобов'язання	740	68,2	39,3	
Усього по розділу 3	**750**	**969,1**	**793,4**	**1803,1**
БАЛАНС (Сума рядків 495,545,750)	**760**	**5421,0**	**6434,8**	**6791,8**

Довідки по балансах

Найменування показника	Код рядка	Залишок на початок звітнього року	За звітний (1998) рік Нарахован. (створено, одержано)	Витрачено (перераховано)	Залишок на кінець звітнього року	Залишок на 01.04.99
Рух грошових коштів гривень — усього	945	169,8	3018,2	3125,5	62,5	22,6
інозем. валюти — усього	950	9,7	897,9	855,0	48,6	

Показники по інших розділах та строках балансу дорівнюють нулю.

2.2 Звіт про фінансові результати та їх використання

2.2.1. Фінансові результати

Найменування показника	Код рядка	Прибутки за 1998 р.	Збитки за 1998 р.	Прибутки за 1 кв. 1999 р.	Збитки за 1 кв. 1999 р.
Виручк. від реал. продук. (товар., робіт, посуг)	010	2971,6	x	461,3	x
Податок на додану вартість	015	x	1358,2	x	71,0
Затрати на виробництво реалізованої продукції(робіт, послу)	040	x	1025,6	x	249,3
Результат від реалізації	050	587,8		141,0	
Інші операційні доходи і витрати	060	105,2		45,5	
Доходи від волод. корпоративн. правами	070	1030,3	x		
Інші позареалізаційні доходи і витрати	085	69,9		27,7	
Усього прибутки і збитки	090	1793,2		214,2	
Прибуток або збиток звітного періоду	100	1793,2		214,2	
Податок на прибуток	105	x	76,1	x	36,0
Інше використання прибутку	110	x	997,9	x	128,3
Нерозподілений прибуток (непокриті збитки) звітного року	120	719,2		49,9	

2.2.2 Використання прибутку

Найменування напрямків	Код рядка	Звітнього року	Минулих років	1 кв.1999р.
Платежі до бюджету	200	76,1	x	36,0
Відрахув. в резервн.(страх.) фонд	210	31,8		
Використано на:				
виробничий розвиток	220	222,5		55,7
заохочування	240	222,5		55,7
дивіденди	245	469,9		
інші цілі	260	51,2		16,9

2.2.3 Затрати на виробництво(витрати обігу)

Найменування показника	Код рядка	Сума 1998рік	1 кв.1999р
Матеріальні затрати	300	214,1	23,1
Витрати на оплату праці	310	353,7	81,1
Відрахування на соціальні заходи	320	146,8	23,1
Амортизація	330	97,1	53,2
Інші витрати	340	213,9	68,8
Разом	350	1025,6	249,3
Фактичні обсяги виробництва продукції (робіт, послуг)	360	1613,4	390,3

2.2.5. Платежі до бюджету

Найменування показника	Код ряд-ка	1998 рік Належить за розрах.	1998 рік Фактично сплачено	1 кв. 1999 року Належить за розрах.	1 кв. 1999 року Фактично сплачено
Податок на додану вартість	610	1358,2	1382,0	403,5	352,7
Фонд ЛНА Чорнобильської АЕС	620	34,7	38,7		
Ресурсні платежі	640	38,2	23,0	9,7	6,8
Амортизаційні відрахування	645			5,2	3,5
Інші податки і платежі	650	380,6	318,8	71,9	102,6

Довідково: відстрочені платежі до бюджету(660) на 01.01.99 — 124,3; на 01.04.99 — 62,1
Показники по інших розділах та строках звіту дорівнюють нулю.

3. Посадові особи:

Голова Правління — Іванчук Василь Іванович,1949 р. н., освіта вища, інженер-електрик, виробничий стаж 30 років, стаж роботи на даній посаді — 4 роки.

Заступник Голови Правління — Білько Леонід Семенович, 1951 р. н., освіта вища, інженер-електрик, виробничий стаж — 25 років, , стаж роботи на даній посаді — 2 роки.

Голова Спостережної ради — Григоренко Ігор Костянтинович, 1936 р. н., освіта вища, інженер-будівельник, виробничий стаж 40 років, стаж роботи на даній посаді — 4,0 роки.

Голова Ревізійної комісії — Медвідь Тетяна Федорівна, 1938 р. н., освіта середня-спеціальна, бухгалтер, виробничий стаж 43 роки, стаж роботи на даній посаді — 2 роки.

Головний бухгалтер — Маслак Тетяна Арнольдівна, 1956 р. н., освіта вища, інженер-економіст, виробничий стаж 23,5 роки, стаж роботи на даній посаді — 4 роки.

4. Фактори ризику:

Неплатоспроможність замовників підрядних робіт, зокрема важкий фінансовий стан основного замовника — Міненерго України; непередбачувані зміни в законодавстві; можливість невиконання договорів з вини замовників.

5. Опис ділової діяльності емітента за 1998 рік.

Обсяг виконаних підрядних робіт(товарів, послуг) — 1407,6 тис. грн.; реалізація виробленої продукції(товарів, робіт, послуг) — 1613,4 тис. грн.; наукові дослідження за вказаний період не проводились, інвестиції не здійснювались.

6. Дані про емісію акцій:

— рішення про емісію прийняте Загальними зборами акціонерів (протокол від 30.03.99р. № 6);

— загальна номінальна вартість акцій, на яку планується здійснити підписку — 279320 грн.;

— мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії: придбання будівельної техніки — 139660 грн., поповнення обігових коштів — 139660 гривень;

— планується випуск 1117280(один мільйон сто сімнадцять тисяч двісті вісімдесят) простих імен них акцій в документарній формі номінальною вартістю 0(нуль) грн. 25 коп. з оформленням сертифікатів акцій на сумарну їх кількість, якими володіє акціонер; сертифікати акцій серії СА, номери з 00001 по 02000;

— акціонери мають право голосу на Загальних зборах акціонерів відповідно до кількості придбаних ними акцій, участі в розподілі прибутку, участі в управлінні справами Товариства, участі в розподілі майна в разі ліквідації Товариства, перевагу на придбання акцій наступних випусків та інші права, передбачені законодавством і Статутом Товариства;

— підписка на акції буде здійснюватись за адресою м. Київ, вул. Л. Толстого, 55-А, початок підписки — 26 липня 1999року, закінчення підписки — 31 липня1999 року;

— ціна продажу акцій: для акціонерів АТ — номінальна вартість, для осіб, які не є акціонерами — 0(нуль) грн. 75 коп;

— відомостей щодо ринкової вартості акцій на біржах, ПТІС та позабірковому ринку емітент не має;

— особи, які бажають підписатися на акції, подають заяву до комісії з організації підписки за встановленою Положенням про цінні папери АТ формою, їм видається письмове зобов'язання про видачу відповідної кількості акцій, плата за акції вноситься в розмірі 100 % заявленого пакета в термін до дня закінчення підписки грошовими коштами в касу АТ або на р/р 26004301250221 в Головному управлінні ПІБ м. Києва, МФО 321206; переданим майном, що оформляється актом його прийому-передачі.

— при недосягненні запланованого рівня підписки емісія визнається такою, що не відбулася, зайва підписка відхиляється, відмова в придбанні акцій проводиться з кінця переліку осіб, включених до журналу розповсюдження цінних паперів, внесені кошти повертаються не пізніше 30 днів від дня прийняття рішення про відмову;

— послугами торгівців ЦП товариство не користується;

— дивіденди будуть виплачуватись за підсумками роботи звітного року в розмірі, встановленому рішенням Загальних зборів акціонерів, виплата дивідендів, ведення операцій і депонування буде здійснюватись за адресою м. Київ, вул. Л. Толстого,55-А, термін виплати дивідендів — з 01.05 по 30.09 року, наступного за звітним.

7. Кількість акцій, що знаходяться у власності членів виконавчого органу

та перелік осіб, частки яких у статутному фонді перевищують 5 %:

- у власності членів Правління знаходиться 824399 акцій або 24,6 % статутного фонду;

- акціонери, частка яких у статутному фонді перевищує 5 % : ДАХК «Енергобуд» — 13,5 %

8. Перелік і результати попередніх емісій:

Найменування показника	Значення показника
Дата та номер свідоцтва про випуск акцій	04.12.98р., № 632/1/98
Орган, шо видав свідоцтво	ДКЦПФР
Загальний обсяг емісії (грн.)	837960
Кількість випущених акцій	3351840
Категорія, вид акцій	Прості іменні

9. Відомості про реєстратора:

- реєстр власників іменних ЦП Товариства веде ЗАТ «Окма» згідно з договором від 17.06.96р. № 58-96-РЕ

10. Відомості про санування, банкрутство

На протязі трьох календарних років, що передували даній емісії, дії по сануванню не здійснювались, справа про банкрутство не порушувалась.

Голова Правління В. І. Іванчук

Верховний Суд України проводить конкурс з попередньою кваліфікацією виконавців завдання Національної програми інформатизації **«Створення автоматизованої системи узагальнення судової практики та аналізу діяльності судів України» по розділу «Інформатизація стратегічних напрямків розвитку державності, безпеки та оборони України»** з 06.07.1999 року.

Строк проведення конкурсу 6 робочих тижнів з дня опублікування.

Кінцевий термін подачі заявок для участі у конкурсі	17.07. 1999 року.
Кінцевий термін подачі кваліфікаційних характеристик	20.07.1999 року.
Дата оголошення результатів попередньої кваліфікації	27.07.1999 року.
Кінцевий термін подачі пропозицій	30.07.1999 року.
Дата оголошення результатів конкурсу	18.08.1999 року.

Вимоги до претендентів:

1. Досвід роботи в предметній області БД правової чи законодавчої інформації та проектування корпоративних розподілених інформаційних систем з центральними ланками в органах державної влади.
2. Досвід використання операційного середовища Windowa NT/95 та СУБД Oracle в архітектурі клієнт—сервер.
3. Можливість поставки системного програмного забезпечення СУБД Oracle.

Форма заявки:

Ми,____
(повна назва організації, поштова адреса, телефони)
просимо надати конкурсну документацію для участі в конкурсі виконавців.
Уповноважена особа:____________________________
(посада, прізвище, ініціали) (підпис)
М. П. «__»______________1999 р.

Заявки подавати за адресою:
252024, Київ-24, ГСП, вул. П. Орлика, 4, конкурсна комісія.
Довідки за телефонами: 293-56-68 або 573-87-17.

До відома акціонерів ВАТ «Хлібодар» Могилева-Подільського

Правління ВАТ «Хлібодар» Могилева-Подільського повідомляє про проведення позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 18 серпня 1999 року у приміщенні клубу підприємства за адресою: Могилів-Подільський, вул. Пушкінська, 47/1. Початок зборів о 10-й годині ранку, реєстрація акціонерів з 8-ї години.

Порядок денний:

1. Внесення змін до внутрішніх нормативних документів.
2. Зміни у складі правління.
3. Вибори голови правління та укладення з ним контракту.

Правління ВАТ «Хлібодар».

Акціонерний комерційний банк «Сітібанк (Україна)»

Повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 23 серпня 1999 р. о 10.00 за адресою: Україна, м. Київ, вул. Саксаганського, 115.

Реєстрація акціонерів відбудеться за вищезазначеною адресою з 9.00 до 10.00

Порядок денний:

1. Затвердження результатів роботи банку за 1998 р. Звіт Ревізійної Комісії.
2. Питання виплати дивідендів.
3. Внесення змін та доповнень до установчих документів банку.
4. Вибори членів Правління Банку.
5. Вибори членів Ревізійної Комісії банку.
6. Різне.

Учасникам зборів мати при собі документ, що посвідчує особу та належним чином підготовлене та легалізоване доручення на право участі та голосування на зборах.

Акціонерний комерційний банк «Сітібанк (Україна)». Голова Правління.

КП «Хорс-1» повідомляє про свою ліквідацію (код 23168080). Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: м. Київ, вул. П. Любченка, 15.

ТОВ "Променергоресурс"
(ЗКПО 25402981)
повідомляє про свою **ліквідацію**.
Претензії приймаються протягом місяця від дня опублікування оголошення за адресою:
252002, м.Київ, вул. Кіквідзе, 26

У номер

✔ Луцьк

Поміряйте тиск, що скаче, мов ціни

Відтепер мешканці Луцька мають змогу безплатно виміряти артеріальний тиск — у великих магазинах, в інших людних місцях, навіть на базарі. Таку можливість надав Центр профілактики й лікування артеріальної гіпертензії, що почав діяти у місті. Гіпертонія та її ускладнення становлять 60 відсотків від загальної смертності на Волині.

Не тільки боротися з цією бідою, а й вивчати її розповсюдження, чинники ризику, поліпшити оснащення лікарень найнеобхіднішим устаткуванням і передбачає програма Центру. Зокрема, у Луцьку намічено налагодити складання тонометрів для вимірювання тиску.

✔ Полтава

Опішня: вічний гончарний круг

У столиці вітчизняного гончарства — знаменитій на весь світ Опішні — відкрито III Всеукраїнський симпозіум монументальної керамічної скульптури «Поезія гончарства на майданах і в парках України». Це справжнє мистецьке свято, участь у якому беруть висококопрофесіональні майстри — гончарі, художники. Створені ними шедеври керамічного мистецтва залишаються тут же — в Державному музеї-заповіднику українського гончарства для формування першої і єдиної в Україні галереї монументальної керамічної скульптури.

✔ Київ

Віктору Колотову — піввіку!

Мабуть, усі вболівальники пам'ятають дебют двадцятирічного півзахисника з казанського «Рубіна» у складі «Динамо». Він вийшов на поле в динамівській формі в матчі проти «Зорі» і одразу забив гол. Правда, іншого від гравця збірної СРСР Віктора Колотова київські вболівальники і не чекали.

Віктор не тільки органічно вписався у склад найсильнішої команди країни, а згодом навіть став її капітаном. Він виводив «Динамо» на вирішальні поєдинки з грандами європейського футболу, отримав суперкубок УЄФА після перемоги над мюнхенською «Баварією».

Повісивши бутси на цвях, Віктор Михайлович не розстався з рідним «Динамо», де працював тренером. А нині він — головний тренер молодіжної збірної України, гравці якої привітали свого наставника з 50-річчям. Багато подарунків Віктор Колотов отримав від друзів, колег, товаришів по «Динамо» на засіданні виконкому Федерації футболу України.

Ми приєднуємося до цих вітань і бажаємо Вікторові Михайловичу здоров'я і наснаги в нелегкій тренерській роботі.

Ювіляра урочисто вітали у Федерації футболу України

Фото Володимира РЕПІКА (ДІНАУ).

Замість заробленого — колючий дріт

Акції

(Початок на 1-й стор.).

Автори документа звертають увагу на те, що їхні акції привели до рішення Верховної Ради про додаткове фінансування вугільної промисловості в розмірі 1,5 млрд. грн., прийнято також рішення про виділення 100 млн. грн. з резервного фонду Кабінету Міністрів «для зняття соціальної напруженості».

У п'ятницю 117 голодуючих всуху гірників припинили голодовку, яку розпочали 1 липня, у зв'язку з погіршенням стану здоров'я. За час голодовки двох чоловік було госпіталізовано.

Як повідомив О. Максименко, місце перебування шахтарів по вул. Лютеранській, де вони ночують просто неба, уже обнесене парканчиком. За його словами, табір обіцяють обгородити колючим дротом, повідомляє «Інтерфакс—Україна».

А тим часом, за словами міністра вугільної промисловості Сергія Тулуба, збитки від акцій протесту нинішнього року перевищили 700 тис. тонн вугілля.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Нашому футболу — 105 років!

Спорт

Минулої суботи відбулося чергове засідання виконкому Федерації футболу України (ФФУ), на якому було прийнято чимало цікавих рішень.

Перший віце-президент ФФУ Віктор Банников доповів про роботу федерації в першому півріччі. Чимало цікавого присутні почули і від віце-президента ФФУ, президента ПФЛ, народного депутата України Григорія Суркіса. Зокрема, Григорій Михайлович загострив увагу на механізмі ротації команд між лігами по завершенні сезону 1999/2000 років. Раніше планувалося, що чотири клуби, які посядуть найгірші місця, залишать вищий клас. А його поповнять два найсильніші колективи першого дивізіону. І наступний чемпіонат — десятий за ліком — розпочнуть 14 клубів.

Але до ПФЛ надійшов лист 11 головних тренерів клубів вищої ліги, які запропонували інший варіант (його зрештою і затвердив виконком): три клуби залишають вищу лігу, а до неї входить одна команда з першої.

Багато списів було зламано, коли йшлося про визначення дати зародження українського футболу. Тривалий час цим питанням займалася авторитетна комісія науковців. Не вдаватимусь у подробиці, а наведу текст прийнятої постанови. Ухвалити дату початку літопису футболу в Україні 14 липня 1894 року, коли в рамках другого зльоту спортивного товариства «Сокіл» на етнічних українських землях за участю місцевих громадян відбувся футбольний матч між командами міст Львова і Кракова.

Вирішено відповідні документи надіслати до штаб-квартири УЄФА. Отже, нашому футболу — 105 років!

Затверджено й календар на перше коло чемпіонату країни 1999/2000 рр. Відповідальний секретар ПФЛ Валерій Мирський повідомив, що восени перші матчі проведуть лише клуби другої ліги та любительські. Переможці цих змагань приєднаються до представників вищої та першої ліг. Головний кубковий турнір відбудеться в травні 2000-го. Причому на кожному етапі суперники проведуть лише по одному матчу між собою. Клубам, які делегуватимуть гравців до збірних, цього разу жодних потурань не буде.

І насамкінець прозвучали тривожні нотки в розмові про «Карпати», які представлятимуть країну в Кубку УЄФА. Фактично на момент проведення засідання виконкому не було ані клубу, ані президента, подав у відставку головний тренер Степан Юрчишин. Протягом останнього року клуб залишила велика група провідних виконавців.

Спеціально до Львова, щоб розібратися з ситуацією на місці, відряджено віце-президента ФФУ Володимира Лашкула, до якого там приєднається член виконкому ФФУ Михайло Кусень.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Ларін рятує «Прикарпаття»

Футбол. Першість України. Перехідний матч за право виступати в сезоні 1999/2000 років у вищій лізі. «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) — ФК «Черкаси» — 3:1. 4 липня. Київ. Стадіон «Динамо». 7 тисяч глядачів. 27 градусів. Суддя — В. Шевченко (Київська область). Голи: Ларін, 43, 46, Скидан, 72, з пенальті — Хурса, 90.

Цей матч викликав інтерес не тільки в журналістів, а й в уболівальників із Черкас та Івано-Франківська, які зайняли відповідно східну та західну трибуни. «Східні» були активніші, і цю підтримку відчували футболісти ФК «Черкаси», котрі кинулися атакувати ворота іванофранківців.

Щоправда, першого прицільного удару по воротах завдав на 9-й хвилині Ковалюк з «Прикарпаття». А потім мій блокнот зарясні записами про небезпечні моменти, що їх створювали футболісти першої ліги. Косирін, Остроушко, Назимов, Венглинський небезпечно атакували ворота Поліщука. Але м'яч уперто не потрапляв у ціль. На 35-й хвилині Венглинський опинився віч-на-віч з воротарем, але захисники підштовхнули його в спину. Суддівський свисток мовчав. А на 43-й хвилині одна з небагатьох контратак іванофранківців завершилася дошкульним ударом Ларіна. М'яч опинився в правому від воротаря кутку воріт. Цей меткий гравець, якого навесні випробував санкт-петербурзький «Зеніт», на початку другого тайму скористався помилкою захисника і забив другий гол. ФК «Черкаси» знову пішли в атаку, знову змусили хвилюватися глядачів, але з реалізацією голевих моментів вони мали величезні проблеми.

А Ларін на 72-й хвилині здійснив черговий показовий ривок від захисників, які наздогнали його вже у штрафному майданчику й «скосили» за спроби пробити по воротах. Пенальті чітко виконав Скидан. Лише на останній хвилині «свіженькому» Хурсі вдалося реалізувати один із півтора десятків ударів.

Отож «Прикарпаття» продовжило прописку у вищій лізі. А ФК «Черкаси», який показав комбінаційний футбол, корисне використання флангів під час атак, у першій лізі вчитиметься точно бити по воротах.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК (заст. головного редактора), Леонід БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ (заст. головного редактора).

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 179677.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311123.
12 4567890

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com